

inmator

Leto 11, številka 2, maj 2021

Glasilo občine Slovenska Bistrica

**POŽAR UNIČIL
DOM NA OSANKARICI**

**INTERVJU: DR. SIMONA
KOSTANJŠEK BRGLEZ**

**25 LET TWIRLING
KLUBA SAŠO**

URBANI VRTOVI

Foto: Komunala Slovenska Bistrica

V Slovenski Bistrici bodo urbane vrtove uredili ob blokovskem naselju, na travniku v bližini doma starejših. Na območju, ki je močvirnato in na katerem je tudi manjši ribnik, bodo do februarja 2022 uredili 56 vrtičkov (velikosti 24 kvadratnih metrov), 16 dvignjenih gred in štiri ute za shranjevanje orodja.

»Vrtovi bodo ograjeni. Na tem območju bomo uredili sprehajalne poti, namestili klopi in posadili sadno drevje. Območje bo tudi komunalno urejeno,« je marca na seji občinskega sveta pojasnila Simona Zavec z občinske uprave. Svetniki so idejno zasnovo za ureditev urbanih vrtov potrdili soglasno. Urbani vrtovi v mestih postajajo vse bolj prepoznaven element trajnostnega razvoja in raznolike rabe prostora. Novi vrtovi bodo prebivalcem zagotavljali možnosti za obdelovanje zemlje in pridelavo bolj

zdrave hrane ter samooskrbo. Poleg možnosti za pridelavo sveže hrane bodo predstavljali tudi prostor za preživljanje prostega časa, povezovanje ljudi ter medgeneracijska sodelovanja.

Uporabniki, ki imajo vrtove ob zdravstvenem domu, se bodo morali preseliti do konca septembra letos. Po načrtih bodo nove vrtove namenu predali predvidoma v prvi polovici prihodnjega leta. Uporabnike obstoječih vrtov in morebitne zainteresirane nove uporabnike bodo o načinu najema vrtov pravočasno obvestili prek spletne strani Občine Slovenska Bistrica, časopisa Informator in drugih sredstev javnega obveščanja.

Naložba je ocenjena na slabih 168 tisoč evrov, občina bo projekt prijavila tudi na razpis LAS – Dobro za nas.

Tomaž Ajd

KAZALO

Zanimivosti	Stran 2
Uvodnik	Stran 3
Proračun	Stran 4, 12
Državni proračun	Stran 4
Zdravstvo	Stran 4-5
Priznanja	Stran 5
Naložbe	Stran 6-8
Okolje	Stran 9
Urad za delo	Stran 10-12
Kulinarika	Stran 12
Umetnost	Stran 13
Energetika	Stran 14-15
Zavod za kulturo	Stran 16-17
Varnost	Stran 18
Krajevneskupnosti, Društva	Stran 15, 19
Intervju	Stran 20-22
V spomin	Stran 22
Šolstvo	Stran 22-34
Šport	Stran 31
Knjižnica	Stran 36-37
Satira	Stran 38

KOLOFON

Informator -
glasilo Občine Slovenska Bistrica
Izdajatelj:
Javni zavod za informiranje Slovenska Bistrica,
Trg Svobode 26, 2310 Slovenska Bistrica.
Uredniški odbor:
Vojka Osojnik, Tomaž Ajd, Drago Čož
Odgovorni urednik: Drago Čož
Tisk: Evrografis d.o.o.
Naklada: 9300 izvodov.
Informator prejmejo vsa gospodinjstva v občini Slovenska Bistrica brezplačno.

Avtor fotografije na naslovnici: Aleš Kolar

**OBČINA
SLOVENSKA BISTRICA**

Kolodvorska Ulica 10,
2310 Slovenska Bistrica
Telefon: h.c. +386 2/843 28 00,
faks: 386 2/843 28 45
E-pošta: obcina@slov-bistrica.si
uradna spletna stran:
<http://www.slovenska-bistrica.si>

ŠPORT V LETU 2021

Leto 2021 se je tudi na športnem področju začelo podobno, kot se je končalo leto 2020. Protikoronski ukrepi so močno zarezali v področje našega delovanja. Objekti so bili kar nekaj časa odprti samo za vrhunske športnike, nekaj časa za registrirane, medtem ko lahko zdaj objekte ponovno obiskujejo vse selekcije. In upam, da bo tako tudi ostalo, saj se posledice zaprtja močno odražajo na telesni in tudi psihični sposobnosti otrok. Še vedno je treba upoštevati številne ukrepe: vadba v skupinah do deset oseb, redno testiranje trenerjev, testiranja športnikov in trenerjev pred tekmovanji, medsebojna razdalja dveh metrov, redna razkuževanja, nošnja maske v zaprtih prostorih. Vsi si želimo čim prej vrnitve v normalo in da bo šport ponovno zadihal s polnimi pljuči. Leto 2021 bo zelo pomembno z vidika občinskih naložb v športno infrastrukturo. Trenutno je že objavljen razpis za obnovo Športne dvorane Bistrica, prav tako je v pripravi razpis za izgradnjo novega plezalnega centra. Obnova športne dvorane je prepotrebna, objekt je namreč dotrajan, 35 let nenehne uporabe je terjalo svoj davek. Dvorana bo nudila številnim klubom, društvom in šolam odlične pogoje za treninge, tekmovanja in izpeljavo učnih vsebin. Prav tako

bodo športni plezalci dobili sodoben objekt, primeren za organizacijo največjih mednarodnih tekmovanj. Občina Slovenska Bistrica namerava v obliki javno-zasebnega partnerstva obnoviti dvorano za tenis v Slovenski Bistrici. Projekt je načrtovan za konec letošnjega leta.

V Javnem zavodu za šport Slovenska Bistrica imamo v pripravi tudi dolgoletni načrt obnove in izgradnje športne infrastrukture do leta 2030. Kar nekaj objektov je potrebnih obnove, v drugih krajih po občini pa moramo ugotoviti tudi stanje telovadnic in športnih površin, ki jih ne upravlja Zavod. Pred nami je pestro obdobje in veseli smo, da ima občina kljub trenutni krizi posluš za šport.

Bistriški tek, ki ga organiziramo vsako leto, je prestavljen na mesec oktober. Želja je nadaljevati tradicijo, predvsem pa, da bo na teku sodelovalo čim več otrok, saj mu dajejo dušo. Tek na 10 kilometrov se bo ponovno štel v seštevek Štajersko-koroškega pokala. Ta letos združuje 20 različnih tekmovanj. Najboljši v posameznih kategorijah ob koncu leta prejmejo posebna priznanja, ki se podeljujejo po pravilniku pokala.

Približuje se tudi 21. mednarodni atletski miting, ki bo letos ponovno štel za Mednarodno atletsko ligo Telekom

Slovenije. Načrtovan je za 29. maj. Ligo bo tokrat sestavljalo osem tekmovanj. Prvič bomo organizirali memorialno disciplino v suvanju krogle za moške, ki bo izpeljana v čast lani preminulemu trenerju, funkcionarju in direktorju Javnega zavoda za šport Slovenska Bistrica, Marjanu Štimcu. Ponovno bomo izpeljali tradicionalni Stepišnikov memorial v metu kladiva. Že sedaj se najavljajo številna velika mednarodna in domača imena atletike, tako da bomo ob ugodnih koronskih razmerah lahko spremljali vrhunsko športno prireditev.

Kar nekaj prilagajanj je korona kriza zahtevala na področju dela Športne zveze občine Slovenska Bistrica. Tradicionalna prireditev Športnik leta je bila že nekajkrat prestavljena, trenutni možni termin je v začetku meseca maja. Med drugim letos ne bomo podelili nagrade za najboljšo športnico in športnika občine, saj so bile lanskoletne razmere v športnih panogah zelo različne in težko primerljive. Zato sta se komisija za priznanja in nagrade ter predsedstvo Športne zveze odločila, da bodo priznanja dobili vsi športniki in športnice ter tudi športni delavci, ki so izpolnili kriterije, ki jih narekuje pravilnik o priznanjih in nagradah.

V mesecu juniju Olimpijski komite Slovenije načrtuje pohod olimpijske plamenice po vseh občinah v Sloveniji, kar bo simbolično naznanilo bližnjih olimpijskih iger, ki bodo letos potekale v Tokiu. Ob tej priložnosti bo 17. junija v bistriškem športnem parku potekala prireditev, na kateri bodo sodelovali mnogi nekdanji in zdajšnji bistriški športniki, pod pokroviteljstvom Olimpijskega komiteja Slovenije in Občine Slovenska Bistrica. V sklopu tega se bo odvijal tudi 8. športni vikend, na katerem se bodo odvijala mnoga športna tekmovanja in predstavitve. Cilj Športnega vikenda je povabiti številne občane, ki gojijo ljubezen do športa, da se preizkusijo v različnih panogah.

Šport je v zadnjem obdobju šel skozi številne prepade in prepreke. Vendar smo dokazali, da smo vajeni discipline in odrekanja ter da bomo iz nastale situacije prišli še močnejši in bolj lačni dokazovanja. Slovenci smo športni narod. In tega nam nihče ne more vzeti!

Boštjan Fridrih

KMALU OBNOVA DVORANE BISTRICA

Kmalu se bo začela težko pričakovana obnova Dvorane Bistrica. Dvorana Bistrica, ki je bila zgrajena leta 1986, je namreč nujno potrebna obnove.

V prvi vrsti je dotrajana, včasih celo nevarna za uporabnike, saj so leta intenzivne uporabe pustila posledice. Standardi

in pravila za tekmovanja so se v letih od izgradnje precej spremenili, zato nekatere trenutne rešitve ne ustrezajo več tekmovalnim predpisom. K dvorani bodo dogradili prizidek, v katerem bodo uredili servisne prostore, v obstoječi konstrukciji pa bo ostala le dvorana s premičnimi

tribunami. Objekt bodo tudi energetske obnovili. S projektom bodo zagotovili ustrezne površine za izvedbo športnih dejavnosti in vadbe, poleg tega bodo lahko organizirali najzahtevnejše športne prireditve in tekmovanja. Novi prostori bodo omogočali tudi izvedbo raznih kulturno-družabnih prireditev, ki zahtevajo velik prostor, zaradi trenutne ureditve pa so zdaj neizvedljive.

Naložba je ocenjena na skoraj 3,6 milijona evrov. Po načrtih bodo dela začeli julija letos, končali jih bodo konec junija prihodnje leto.

Ker v in ob obnovljeni dvorani ne bo več prostora za plezalno infrastrukturo, bodo nov plezalni center zgradili v športnem parku ob dvorani za zimski trening. Objekt bo visok 18 metrov, v njem bodo stene za vse plezalne discipline: težavno, balvansko in hitrostno plezanje. V objektu bodo lahko organizirali tudi tekme svetovnega pokala, prav tako pa bo namenjen številnim rekreativcem.

Tomaž Ajd

GRADNJA KANALIZACIJE NA ZGORNJI POLSKAVI

Na Zgornji Polskavi se začne izgradnja kanalizacije. V okviru projekta Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Dravinje – Občina Slovenska Bistrica bo zgrajena ustrezna infrastruktura za odvajanje komunalnih odpadnih voda na območju aglomeracije Zgornja Polskava.

Projekt vključuje izgradnjo 18.832 metrov dolgega sekundarnega kanalizacijskega sistema, od tega 17.233 metrov zajemajo gravitacijski in 1.598,70 metra tlačni odseki. Izgradili bodo devet črpališč in 1.876,3 metra padavinskih kanalov. V aglomeraciji bodo na poselitvenem območju Zgornje Polskave, Bukovca, Gabrnika, Ogljenšaka in Pokoš uredili javno infrastrukturo odvajanja odpadnih voda za 2.150 PE, od tega za 1.850 PE prebivalcev ter 300 PE drugih dejavnosti, kot so proizvodnja, šolstvo in vrtci.

Dr. Ivan Žagar, župan Občine Slovenska Bistrica, je marca v Viteški dvorani bistriškega gradu podpisal pogodbo s Klavdijem Kovačičem, direktorjem podjetja Pondus, ki bo opravilo gradbena dela. Za izvajanje strokovnega nadzora pri projektu pa se je pogodbeno zavezal Drago Štrafela, direktor podjetja Štraf. Gre za težko pričakovano naložbo, ki jo je občina Slovenska Bistrica načrtovala že dlje časa.

Po izvedeni naložbi bo več kot 98 odstotkov celotnega območja priključeno na javno gospodarsko infrastrukturo odvajanja in ustreznega čiščenja odpadnih voda, preostali del pa bodo priključili na male čistilne naprave. Hkrati bo projekt ugodno vplival na zmanjšanje onesnaževanja okolja, saj omogoča izboljšanje stanja oziroma zmanjšanje emisij snovi v podzemne, predvsem pa v površinske vode, zlasti Polskave in posledično tudi Dravinje.

»Sočasno bo v veliki meri prišlo do urejanja ulic, tako da bo Zgornja Polskava dobila lepši videz, bistveno se bo povečala tudi kakovost bivanja. Odpravili bomo tudi nekatere pretekle težave z meteornimi vodami,« pravi župan Ivan Žagar, ki krajanke zaradi del poziva k potrpežljivosti.

»Vsaka takšna gradnja v strnjenih naseljih je zahtevna, že zaradi bližnjih objektov, potoka in druge infrastrukture, a ne pričakujem nobenih večjih težav,« pa je pojasnil direktor Pondusa, Klavdij Kovačič, ki pri gradnji ne pričakuje nobenih zamud. Dela bodo končana v nekaj manj kot dveh letih. Naložba je vredna 6,1 milijona evrov. Večina sredstev, 75 odstotkov, bo sofinanciranih iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, nekaj denarja bo prispevala država, preostalo pa bo zagotovila občina.

Tomaž Ajd

ZDRAVSTVENI DOM BO DOGRAJEN

V Zdravstvenem domu Slovenska Bistrica se še vedno ubadajo s pomanjkanjem ustreznih prostorov. Dejavnosti, ki potekajo v treh sicer povezanih stavbah, ne omogočajo optimalnega izvajanja delovnih procesov, prav tako bi narava dela in pogoji zahtevali drugačno razporeditev prostorov. Zato bodo zdravstveni dom znova dogradili. V ta namen že pospešeno pripravljajo idejno zasnovo in dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja.

V prostorih vseh treh stavb delujejo tako koncesionarji kot zaposleni zdravstvenega doma. S pomanjkanjem prostorov se soočajo vse dejavnosti zdravstvenega doma in ambulate koncesionarjev. V Zdravstvenem domu ocenjujejo, da potrebujejo od

1500 m² do 2000 m² dodatnih prostorov.

»Največji problem predstavlja pomanjkanje ambulantnih prostorov za nove zaposlitve zdravnikov v družinskih ambulantah s pripadajočimi referenčnimi ambulantami. Potrebujemo prostore za otroško-šolskega dispanzerja, NMP in dežurne službe, laboratorij, dispanzerja za ženske, za širitev razvojne ambulante z vključenim centrom za zgodnjo obravnavo (psiholog, logoped, delovni terapevt, socialni delavec), VIT-točko, za Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov ter za parkirne prostore za bolnike in službena vozila (reševalne in patronažne službe). Dodatni prostor potrebujemo tudi za garderobe in arhiv,« pojasnjuje Urška Sedmak, direktorica Zdravstvenega doma

Slovenska Bistrica.

Zaradi številnih dozidav, prezidav in novogradnje so posamezne dejavnosti večkrat selili na neustrezne lokacije in posledično te niso optimalno razporejene. »Delo v času epidemije zahteva posebne pogoje izvajanja zdravstvene dejavnosti. Širjenje mreže zdravnikov in novi preventivni programi zahtevajo ustrezen prostorski in kadroviski standard, zato menim, da je bilo še kako pomembno pristopiti k reševanju prostorske problematike na način, da se bo zdravstvena oskrba pacientov nemoteno ustrezno nadaljevala,« še pravi Urška Sedmak.

Poleg tega težko pričakujejo ureditev zelenega parkirišča ob zdravstvenem domu, ki bo namenjeno tudi uporabnikom športnega parka in poleti mestnega kopališča.

»Glede na obseg izvajanih dejavnosti v zavodu oziroma število dnevno obravnavanih pacientov je parkirnih prostorov absolutno premalo. Dodatna parkirna mesta so nujna. Verjamem, da se je prav vsak pacient, in teh je dnevno okoli 500, že soočil s to težavo. Tudi večina zaposlenih se vozi v službo z avtomobilom iz bolj ali manj oddaljenih krajev,« dodaja direktorica.

Naložbo bo financirala Občina Slovenska Bistrica, ki bo sredstva skušala pridobiti tudi na razpisih pristojnih ministrstev.

Tomaž Ajd

KOLESARSKA STEZA DO ŽELEZNIŠKE POSTAJE ŠE LETOS

Med številnimi naložbami, ki jih načrtujejo letos v Slovenski Bistrici, je tudi izgradnja kolesarske steze. Kolesarsko stezo v dolžini 4,3 km bodo zgradili ob lokalni cesti Pečke-Slovenska Bistrica, od mostu čez avtocesto do železniške postaje Slovenska Bistrica.

Ob cesti, na kateri je hitrost omejena na 90 km/h, ni urejenih površin za pešce in kolesarje, zaradi česar je kolesarjenje na

tem cestišču zelo nevarno. Tudi javna razsvetljava ni urejena. Cesto predvsem za dostop do železniške postaje uporablja veliko kolesarjev, ki nato vsakodnevno pot v šolo ali na delo nadaljujejo z vlakom. Ker pa so hitrost motoriziranega prometa in neurejene površine precejšnja nevarnost za kolesarje, se številni prebivalci raje odločijo za uporabo avtomobila, kar pa poleg večje obremenjenosti cestne

infrastrukture povzroča tudi večjo količino emisij toplogrednih plinov.

Kolesarska steza, široka bo tri metre, bo od cestišča ločena z zelenico. Predvideni sta tudi izgradnja počivališča za kolesarje in ureditev javne razsvetljave. Ob stezi bodo zasadili še drevored. Z naložbo bodo prispevali k razvoju trajnostne mobilnosti in k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, izboljšanju kakovosti zraka, boljši povezanosti mestnega območja občine z njenim zaledjem ter k boljši prometni varnosti in kakovosti življenjskega prostora. Spodbujena bo trajnostna mobilnost in omogočena varna, udobna in neposredna dnevna mobilnost s kolesom. S tem bo individualni prevoz z avtomobili preusmerjen v širše koriščenje trajnostnih oblik mobilnosti.

Naložba je ocenjena na 1,4 milijona evrov. Občina Slovenska Bistrica se bo prijavila za sofinancerska sredstva Eko sklada v višini dobrega milijona evrov, preostala sredstva pa so zagotovili v občinskem proračunu.

Tomaž Ajd

POŽAR UNIČIL DOM NA OSANKARICI

Požar je v četrtek, 8. aprila, uničil Dom na Osankarici. Gasilci so preprečili, da bi zgorel tudi tamkajšnji muzej. Policisti so v preiskavi požara izključili tujo krivdo. S Policijske uprave Maribor so sporočili, da je do požara prišlo v prvi etaži objekta, najverjetneje zaradi neustreznega in dotrajanega dimnika.

Osankarica z okolico je priljubljena lokacija kolesarjev, pohodnikov in smučarjev, v bližini so mnoge izletniške točke, na primer Črno jezero, okoli 15 kilometrov stran pa so Lovrenška jezera. Dom na Osankarici, ki leži na nadmorski višini 1193 metrov, je šele lani dobil novega najemnika s smelimi načrti, zdaj pa je uničen. Aleš Patekar, samostojni podjetnik, doma iz Vratjega Vrha v občini Apače, je z lastnikom doma, Zvonkom Krošlom, sklenil dolgoročno pogodbo.

Najemnik je po požaru nemo zrl v pogorišče, dejal je le, da si želi spanja. »Da gori, sem izvedel pri Treh kraljih. Predvidevam, da je zagorelo zaradi dimnika, s katerim smo imeli težave že pred tem. Dimnik ni bil pregledan s termokamero, zato je možno, da je bil počen,« je o morebitnem vzroku požara razmišljal Aleš Patekar, ko so se gasilci še borili s požarom.

»Izgubil sem vse, kar sem imel. Veste, da sem vse vložil v Dom na Osankarici. V ta namen sem prodal hišo in parcelo. Ravno v teh dneh sem očistil okolico doma,

pripravljaj sem vse potrebno, da bi znova zaživel,« je obupano razlagal najemnik.

In kako naprej? »Res ne vem, še prihranki, ki sem jih imel, so zgoreli. Samo to, kar imam oblečeno in kar imam pri sebi, mi je ostalo. Ne vem,« je odgovoril Aleš Patekar. »Res je, da sem imel dom zavarovan. Kljub temu pa se počutim, kot bi se del mojega življenja sesul v pepel,« pa je povedal lastnik doma Zvonko Krošel.

Po požaru je Patekarju na pomoč priskočila ekipa, ki je delala v Domu na Osankarici. »Ekipa Doma na Osankarici se je odločila, da priskoči na pomoč z zbiranjem prostovoljnih prispevkov našemu šefu Alešu Patekarju, ki je v požaru Doma na Osankarici izgubil vse svoje imetje in prav tako svoj dom. Če želite pomagati tudi vi, lahko prispevek nakažete na račun naveden v spodnjem okvirju.«

Najemniku je pomoč obljubil tudi dr. Ivan Žagar, župan Občine Slovenska Bistrica, ki je obiskal prizorišče požara. »To je v vsakem primeru katastrofa. Najprej je to seveda katastrofa za najemnika doma, ki se je trudil, da bi dom znova zaživel. Poleg tega je to tudi katastrofa za ta del Pohorja. Vemo, da je tukaj kar nekaj naravnih

danosti, v središču dogajanja je bil ravno Dom na Osankarici. Občina je lastnica muzeja, ki je povezan s padcem Pohorskega bataljona. Najprej je treba ugotoviti, kakšna je dejanska škoda, in poskrbeti, da škoda ne bo še večja. Potem pa se moramo odločiti, kako to lokacijo znova oživiti,« pravi bistriški župan.

Gasilci s Koblja, Šmartnega na Pohorju, Tinja, Zgornje Bistrice in iz Oplotnice ter Slovenske Bistrice so si več ur prizadevali požar pogasiti, a je dom skoraj v celoti pogorel, uspelo pa jim je obvarovati del stavbe, v kateri je muzej. O tem, kako obsežen je bil požar priča podatek, da so gasilci pri gašenju porabili več kot 50.000 litrov vode. »Gasilska enota Kebelj je bila o dogodku obveščena ob 20.04. Pri gašenju je sodelovalo šest enot s 120 gasilci in 17 vozili. Zagorel je tudi gozd v neposredni bližini, a ga je gasilec uspelo lokalizirati in se ni širil naprej. Preprečili so tudi, da bi zgorel muzej,« je pojasnil vodja gasilske intervencije Uroš Kovač. Zaradi pojava manjših žarišč so na požarišču čez noč ostali gasilci PGD Kebelj na požarni straži.

Tomaž Ajd

Če želite pomagati najemniku doma, lahko prispevek nakažete na naslednji račun:
Naslovnik: Aleš Patekar, Lukanja 19, 2317 Oplotnica.
Številka TRR: SI56 0228 1153 0701 686. BIC: LJBAS12X.

OBČINA SLOVENSKA BISTRICA

ODDELEK ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Kolodvorska 10, 2310 Slovenska Bistrica

Telefon: +386 2/843 28 20

Faks: +386 2/843 28 50

✉ obcina@slov-bistrica.si

🌐 www.slovenska-bistrica.si

Občina Slovenska Bistrica, Oddelek za družbene dejavnosti, na osnovi Pravilnika o sofinanciranju društev upokojencev iz proračuna Občine Slovenska Bistrica (Ur. l. RS, št. 55/13, 34/15) obvešča društva upokojencev, da bo javni razpis za sofinanciranje društev upokojencev iz proračuna Občine Slovenska Bistrica v letu 2021 objavljen na spletnih straneh Občine Slovenska Bistrica na naslovu: www.slovenska-bistrica.si.

Kandidati za sredstva tega razpisa se prijavijo na razpis z izpolnjenimi obrazci razpisne dokumentacije in z vsemi zahtevanimi prilogami.

Kandidati bodo lahko razpisno dokumentacijo prejeli v času od 31. 5. 2021 do 14. 6. 2021 v sprejemni pisarni Občine Slovenska Bistrica, Kolodvorska ulica 10, 2310 Slovenska Bistrica. Razpisno dokumentacijo lahko zahtevajo tudi po elektronski pošti na naslovu: obcina@slov-bistrica.si.

Razpisna dokumentacija bo od 31. 5. 2021 do 14. 6. 2021 objavljena tudi na spletni strani Občine Slovenska Bistrica na naslovu: www.slovenska-bistrica.si. Vse dodatno potrebne informacije lahko kandidati pridobijo na naslednjem naslovu: Občina Slovenska Bistrica, Občinska uprava, Oddelek za družbene dejavnosti, Kolodvorska ulica 10, Zlatka Mlakar, tel. št.: 02 843 28 42, faks: 02 843 28 50, e-mail: zlatka.mlakar@slov-bistrica.si.

OBČINA SLOVENSKA BISTRICA

ODDELEK ZA GOSPODARSTVO

Kolodvorska 10, 2310 Slovenska Bistrica

Telefon: +386 2/843 28 38

Faks: +386 2/81 81 141

✉ obcina@slov-bistrica.si

🌐 www.slovenska-bistrica.si

Občina Slovenska Bistrica obvešča podjetnike in obrtnike (pod točko 1.) ter fizične osebe (pod točko 2., 3. in 4.), ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo na območju občine Slovenska Bistrica in so vpisane v register kmetijskih gospodarstev ter imajo stalno prebivališče na območju občine Slovenska Bistrica, da bodo oziroma so odprti naslednji razpisi:

1. JAVNI RAZPIS sredstev za investicijska posojila s subvencionirano obrestno mero za pospeševanje malega gospodarstva in obrti na območju občine Slovenska Bistrica za leto 2021

Razpisana vsota posojil s subvencionirano obrestno mero za leto 2021 znaša 708.000,00 EUR. Posojila se plasirajo preko Nove Ljubljanske banke, d. d. Obrestna mera: 6-mesečni EURIBOR + 0,5 %.

Za posojilo je treba oddati izpolnjeno vlogo, ki je dostopna v sprejemni pisarni Občine Slovenska Bistrica, na spletni strani občine ter pri NLB, d. d. Obravnava vlog bo sprotna do porabe sredstev oziroma zadnji termin za oddajo je 22. 10. 2021, če bodo sredstva še na razpolago. Merilo za obravnavo vloge je dokumentacijsko popolna in pravočasno prispela vloga na naslov Nova Ljubljanska banka, d. d., Titova cesta 2, 2000 Maribor, (priporočeno ali osebno) ali po elektronski pošti.

Dodatne informacije lahko prosilci dobijo pri Novi Ljubljanski banki, d. d.,

Titova cesta 2, 2000 Maribor, kontakt: ga. Nuša Murko, tel. št.: +386 2 23 44 518, št. mob. tel.: +386 41 761 631, e-naslov: Nusa.Murko@nlb.si, ter na Občini Slovenska Bistrica, Kolodvorska 10, Slov. Bistrica, tel. št.: 02 843 28 38 (Slavka Zafošnik).

2. JAVNI RAZPIS sredstev za investicijska posojila s subvencionirano obrestno mero v kmetijski dejavnosti na območju občine Slovenska Bistrica za leto 2021

Razpisna vsota posojil s subvencionirano obrestno mero za naložbe v kmetijsko gospodarstvo v občini Slovenska Bistrica za leto 2021 znaša 177.200,00 EUR. Posojila se plasirajo prek Nove Ljubljanske banke, d. d., Ljubljana, Trg republike 2, 1000 Ljubljana. Obrestna mera: 6-mesečni EURIBOR + 0,5 %.

Za posojilo je treba oddati izpolnjeno vlogo, ki je dostopna v sprejemni pisarni Občine Slovenska Bistrica, Kolodvorska ulica 10, 2310 Slovenska Bistrica, na spletni strani Občine Slovenska Bistrica <http://www.slovenska-bistrica.si/> in na sedežu banke, Nova Ljubljanska banka, d. d., Ljubljana, Poslovalnica Slovenska Bistrica, ali po elektronski pošti. Obravnava vlog bo sprotna do porabe sredstev. Zadnji termin za oddajo vlog je do 22. 10. 2021, če bodo sredstva še na razpolago.

Dodatne informacije lahko prosilci dobijo pri Novi Ljubljanski banki, d. d., Ljubljana, Poslovalnica Slovenska Bistrica, g. Simon Unger, tel. št.: +386 2 515 41 99, št. mob. tel.: +386 51 375 041, in na Občini Slovenska Bistrica, Kolodvorska ulica 10, 2310 Slovenska Bistrica, Slavka Zafošnik,

tel. št. 843 28 38.

3. Sofinanciranje zavarovalnih premij za zavarovanje kmetijske proizvodnje – živali, zavarovanje posevkov, nasadov in plodov v tekočem letu.

Rok za prijavo je do petka, 30. 7. 2021.

4. Javni razpis za sofinanciranje dejavnosti društev in aktivov na področju kmetijstva občine Slovenska Bistrica iz proračuna Občine Slovenska Bistrica za leto 2021.

Rok za prijavo je do petka, 30. 4. 2021.

5. Javni razpis za sofinanciranje dejavnosti društev in zveze na področju turizma občine Slovenska Bistrica iz proračuna Občine Slovenska Bistrica za leto 2021.

Rok za prijavo je do petka, 30. 4. 2021.

6. Javni razpis za sofinanciranje obnove fasad objektov, varovanih kot kulturna dediščina.

Rok za prijavo je 31. 12. 2021 oziroma do preklica.

Razpisi so odprti in objavljeni na uradni spletni strani Občine Slovenska Bistrica www.slovenska-bistrica.si.

Dodatne informacije so dostopne v času razpisov na Občini Slovenska Bistrica, Kolodvorska 10, Slovenska Bistrica, Slavka Zafošnik, tel. št. 843 28 38, in na Kmetijski svetovalni službi v Slovenski Bistrici, Marija Kresnik, tel. št.: 843 01 32.

Spremljajte uradno spletno stran Občine Slovenska Bistrica in najdete tudi druge uradne objave.

BREZPOSELNOST NEKOLIKO MANJŠA

BREZPOSELNOST NA OBMOČJU SLOVENIJE SE ŠE ZMANJŠUJE: MARCA SE JE NADALJEVALO POVEČANO ZAPOSLOVANJE, ZATO SE JE BREZPOSELNOST ŠE NAPREJ ZMANJŠEVALA

Ob koncu marca je bilo na območju celotne Slovenije 82.638 registriranih brezposelnih, kar je 6,1 % manj kot februarja in 6,1 % več kot v lanskem marcu. Na novo se je marca prijavilo 4.569 brezposelnih, 4,1 % manj kot februarja in 41,8 % manj kot marca 2020. Zaposlilo se je 7.971 brezposelnih, 19,7 % več kot februarja in 32,1 % več kot pred enim letom. V povprečju je bilo v prvem trimesečju prijavljenih 87.396 brezposelnih, 11,5 % več kot v enakem obdobju lani.

Registrirana brezposelnost na območju delovanja Urada za delo Slov. Bistrice

Marca 2021 je bilo na območju Urada za delo Slovenska Bistrica registriranih 1.209 brezposelnih oseb, kar je za deset odstotkov manj kot v predhodnem mesecu in za 0,1 odstotka več kot v mesecu marcu 2020. Med registriranimi brezposelnimi je bilo v mesecu marcu 285 mladih, kar znaša 23,6 odstotka. Stopnja registrirane brezposelnosti je v mesecu januarju 2021 na Uradu za delo Slovenska Bistrica znašala 8,6 odstotka (kar je za 0,6 odstotka več kot v istem obdobju lani), na območju celotne Slovenije pa 9,4 odstotka.

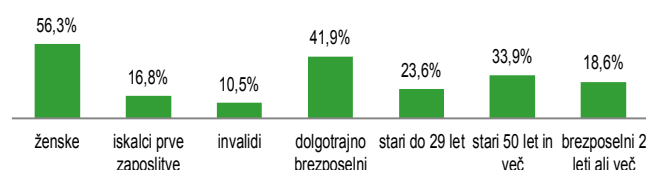
Pregled brezposelnosti, zaposlenosti in stopnje registrirane brezposelnosti po občinah

OBČINE	Štev. reg. brezposelnih oseb marec 2021)	Štev. delovno aktivnih (jan. 2021)	Stopnja reg. brezposelnosti (jan. 2021)
Makole	71	254	9,5
Oploznica	116	674	6,7
Poljčane	159	1.242	10,0
Slovenska Bistrica	897	8.620	8,7

Delovno aktivno prebivalstvo

Po podatkih Statističnega urada RS je bilo januarja 2021 na območju Urada za delo Slovenska Bistrica 10.790 delovno aktivnih prebivalcev (po lokaciji delovnega mesta), kar je za 0,4 odstotka manj kot v enakem obdobju leta 2020. V Območni službi Maribor se je delež zmanjšal za 2,3 odstotka, zmanjšal se je tudi delež na ravni celotne Slovenije, in sicer za 1,5

Struktura brezposelnih na Uradu za delo Slovenska Bistrica

Priložnosti za delodajalce

Delodajalci lahko še vedno koristite naslednje ukrepe

•Delovni preizkus 2020/2021

Delodajalci lahko skozi ta ukrep spoznate ustrezne kandidate in njihove kompetence. Traja najmanj 100 ur oziroma največ en mesec. Program je namenjen tistim, ki so prijavljeni med brezposelnimi, ne glede na starost in trajanje brezposelnosti. Ukrep je aktualen do porabe sredstev oz. najdlje do 30. 10. 2021.

•Usposabljam.se 2020/2021: Usposabljanje na delovnem mestu – mladi

S programom Usposabljanje na delovnem mestu za mlade lahko mlade brezposelne osebe spoznate v konkretni delovni situaciji in jih usposobite za predvideno delovno mesto. V program se lahko vključijo mladi do izpolnjenega 30. leta. Usposabljanje lahko traja dva ali tri mesece. Program je aktualen do razdelitve sredstev oziroma najdlje do 30. 10. 2021.

•Usposabljam.se 2020/2021: Usposabljanje na delovnem mestu

S pomočjo tega programa lahko na konkretnem delovnem mestu usposobite brezposelne osebe. Program je namenjen brezposelnim osebam, ki so prijavljene v evidence brezposelnih oseb. Usposabljanje traja dva ali tri mesece. Ukrep je aktualen do porabe sredstev oz. najdlje do 30. 10. 2021

•Trajno zaposlovanje mladih, vzhod 2020

V okviru tega javnega povabila lahko de-

lodajalci pridobijo subvencijo za zaposlitev mladih, ki še niso dopolnili 30 let in so prijavljeni v evidenci brezposelnih.

Mesečna subvencija znaša 208 evrov in se lahko izplačuje največ 24 mesecev.

Delovno razmerje mora biti sklenjeno za nedoločen čas. Delodajalci lahko kandidirate zaposlite s polnim delovnim časom.

S krajšim tedenskim delovnim časom, vendar ne krajšim od 20 ur, se lahko zaposlijo invalidi, ki v skladu z odločbo o invalidnosti lahko delajo le krajši delovni čas.

Ponudbo za subvencionirano zaposlitev oddate elektronsko na Portalu za delodajalce. Ukrep je aktualen do porabe sredstev oziroma najpozneje do 30. 6. 2021.

•Zaposli.me 2020

V zaposlitev s pomočjo subvencije se lahko vključijo brezposelni, ki izpolnjujejo vsaj enega od naslednjih meril: a) so starejši od 50 let; b) dopolnili so 30 let ali več in so najmanj 12 mesecev prijavljeni v evidenci brezposelnih; c) dopolnili so 30 let ali več in imajo končano največ osnovno šolo (ISCED 2); č) dopolnili so 30 let ali več in bodo po vključitvi v programe socialne aktivacije znova postali dejavni na trgu dela; d) dopolnili so 30 let ali več in so prejemniki denarne socialne pomoči; e) dopolnili so 30 let ali več in pri katerih od konca zaposlitve v okviru programa javnih del še ni minilo 12 mesecev; f) so dopolnili 30 let ali več in so izgubili delo iz poslovnih razlogov, zaradi stečaja, likvidacije ali prisilne poravnave kot posledice epidemije covida-19 ter se prijavili v evidenco brezposelnih v obdobju od 13. 3. 2020 do 31. 12. 2021.

Višina mesečne subvencije za zaposlitev je odvisna od števila meril, ki so določena v ciljni skupini brezposelnih in ki jih izpolnjuje kandidat za zaposlitev:

- 416 EUR, če ustreza enemu kriteriju iz ciljne skupine,
- 500 EUR, če ustreza dvema meriloma,
- 583 EUR, če ustreza trem merilom,
- 666 EUR, če ustreza štirim merilom ali več.

Ponudbo za subvencionirano zaposlitev oddate elektronsko na Portalu za delodajalce najpozneje do 31. 5. 2021.

•Zelena delovna mesta 2021

S tem javnim povabilom se spodbuja zaposlovanje na zelenih delovnih mestih.

Kot področja z največjim potencialom za takšno zaposlovanje se ocenjujejo delovna mesta v gozdno-lesni verigi, učinkoviti rabi naravnih virov, proizvodnji energije iz obnovljivih virov, na področju povečanja energetske učinkovitosti, delovna mesta v trajnostnem turizmu in podobno.

Delodajalci, ki izpolnjujejo pogoje javnega povabila, lahko za zaposlitev brezposelne osebe na zelenem delovnem mestu prejema mesečno subvencijo 340 EUR. Izplačuje se lahko največ 24 mesecev. Delovno razmerje morajo skleniti za nedoločen čas s polnim delovnim časom. S krajšim tedenskim delovnim časom, vendar ne krajšim od 20 ur, lahko zaposlite invalide, ki v skladu z odločbo o invalidnosti lahko delajo le krajši delovni čas.

V program Zelena delovna mesta se lahko vključijo vse osebe, ki so prijavljene v evidenci brezposelnih oseb.

Ponudbo za subvencionirano zaposlitev oddate elektronsko na Portalu za delodajalce najpozneje do 30. 6. 2021.

Slovenski čezmejni zaposlitveni sejem prinesel odlične rezultate

EURES Slovenija in Območna služba ZRSZ Koper sta 8. aprila 2021 organizirali čezmejni spletni zaposlitveni sejem na spletni platformi European Online Job Days. Na sejmu je sodelovalo 47 delodajalcev iz Slovenije, Hrvaške in Italije, ki so na sejmu objavili 168 prostih delovnih mest za 519 zaposlitev. Delovna mesta ostajajo še vedno objavljena na platformi in na katera se lahko prijavite tudi po sejmu.

Dogodek je med udeleženci požel veliko pozitivnih odzivov.

»Program, ki ste ga pripravili, je bil zelo

zanimiv in poučen. Resnično upam, da si ga je ogledalo veliko število ljudi. Na osnovi sejma se je prijavilo kar nekaj kandidatov, ki jih bomo z veseljem povabili na razgovor za delo.« (Helena V., Hotel Grand Koper)

Razstavljaljo je tudi 12 informacijskih točk, ki s svojim delom prispevajo k uspešnemu zaposlovanju na lokalni, nacionalni in čezmejni ravni. Zanimiv in bogat je bil tudi obsejmski program s predavanji za boljši nastop na trgu dela z dr. Aleksandrom Zadelom, Manco Korelc, Matejo Milost in Ano Stavber. Ogled predavanj je na platformi možen tudi po dogodku (po 19. 4. 2021).

Marjeta Kovač, vodja uradov za delo Slovenska Bistrica, Lenart, Ruše in Pesnica

OBČINA SLOVENSKA BISTRICA

ODDELEK ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Kolodvorska 10, 2310 Slovenska Bistrica

Telefon: +386 2/843 28 20

Faks: +386 2/843 28 50

✉ obcina@slov-bistrica.si

🌐 www.slovenska-bistrica.si

Občina Slovenska Bistrica, Oddelek za družbene dejavnosti, na osnovi Pravilnika o sofinanciranju humanitarnih društev iz proračuna Občine Slovenska Bistrica (Ur. l. RS, št. 34/2015) obvešča humanitarna društva, da bo javni razpis za sofinanciranje humanitarnih društev iz proračuna Občine Slovenska Bistrica v letu 2021 objavljen na spletnih straneh Občine Slovenska Bistrica na naslovu: www.slovenska-bistrica.si.

Kandidati za sredstva tega razpisa se prijavijo na razpis z izpolnjenimi obrazci razpisne dokumentacije in z vsemi zahtevanimi prilogami.

Kandidati bodo lahko razpisno dokumentacijo prejeli v času od 21. 6. 2021 do 5. 7. 2021 v sprejemni pisarni Občine Slovenska Bistrica, Kolodvorska ulica 10, 2310 Slovenska Bistrica. Razpisno dokumentacijo bodo lahko zahtevali tudi po elektronski pošti na naslovu zlatka.mlakar@slov-bistrica.si.

Razpisna dokumentacija bo od 21. 6. 2021 do 5. 7. 2021 objavljena tudi na spletni strani Občine Slovenska Bistrica na naslovu: www.slovenska-bistrica.si.

Način in rok oddaje

Prijavo z vsemi ustreznimi prilogami lahko kandidati pošljejo s priporočeno pošto ali oddajo

osebno na naslovu Občina Slovenska Bistrica, Kolodvorska 10, 2310 Slovenska Bistrica.

Prijava mora biti podana v zapečateni kuverti. Na sprednji strani kuverte mora biti razviden pripis "RAZPIS – HUMANITARNA DRUŠTVA", na hrbtni strani pa naslov kandidata.

Prijave morajo biti predložene vložišču Občine Slovenska Bistrica najpozneje do 5. 7. 2021. Po tem roku prejete prijave se v postopku točkovanja in razdelitve sredstev

ne upoštevajo.

Kontakt:

Vse dodatno potrebne informacije lahko kandidati pridobijo na naslednjem naslovu:

Zlatka Mlakar, tel. št.: 02 843 28 42, faks: 02 843 28 50, e-mail: zlatka.mlakar@slov-bistrica.si.

Kandidatom priporočamo, da se za osebne konzultacije predhodno najavijo po telefonu.

FRAMBO

agro in vrtni center

ŽOLGARJEVA UL. 29 / 2310 SLOVENSKA BISTRICA (INDUSTRIJSKA CONA) / SLOVENIJA

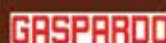
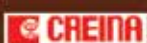
02 8433422

info@frambo.si

Rezervni deli za:

BANČNE STORITVE NOVE KBM TUDI NA VAŠI POŠTI

Najpogostejše bančne storitve lahko vse stranke Nove KBM opravljajo tudi na poštah.

Bančni opravki, kot so plačevanje položnic, dvig ali polog gotovine, preverjanje stanja na osebnem računu, so del našega vsakdanjika, zato je pomembno, da je banka čim bolj dostopna. Čeprav število strank, ki za opravljanje bančnih poslov uporabljajo digitalne poti, narašča, v Novi KBM opažajo, da stranke še zmeraj potrebujejo tudi fizični stik s svojo banko. V Novi KBM so ponosni, da je njihovim strankam na voljo več kot 900 kontaktnih točk po vsej državi, kjer lahko opravljajo bančne storitve. S tako razvejano mrežo je Nova KBM najdostopnejša banka v državi.

Nova KBM je edina banka v Sloveniji, ki strankam poleg digitalnih kanalov (torej predvsem spletne in mobilne banke), poslovalnic in bankomatov omogoča opravljanje najpogostejših bančnih storitev tudi na vseh poštah po državi. To pomeni, da lahko stranke Nove KBM, ki v svojem kraju nimajo

poslovalnice banke, na vseh pogodbenih poštah, na primer v Šmartnem na Pohorju, Zgornji Ložnici ali Zgornji Polskavi, brez nadomestila polagajo in dvigujejo gotovino ter vpogledujejo v stanje na svojem osebnem računu. Na rednih poštah, na primer v Slovenski Bistrici, pa lahko opravijo še vrsto drugih storitev: sklenejo depozit ali varčevanje, oddajo vlogo za izdajo bančnih kartic, vlogo za podaljšanje limita na svojem računu, za potrošniški kredit in spremenijo/dodajo pooblaščen osebo za svoje osebne račune. Na poštah je mogoče odpreti tudi nov račun pri Novi KBM. Tako banka v partnerstvu s Pošto Slovenije vsem svojim strankam na širšem območju Slovenske Bistrice zagotavlja nadvse preprost dostop do bančnih storitev, ki jih najpogosteje potrebujejo.

V Novi KBM na prvo mesto postavljajo zaupanje med banko in stranko, za učinkovito opravljanje storitev in zadovoljstvo strank pa skrbijo prijazni bančni strokovnjaki, ki z bogatim znanjem in izkušnjami pomagajo pri izbiri ustrezne rešitve v različnih življenjskih situacijah. Odličnost v zagotavljanju storitev se obrestuje, saj stranke individualno obravnavo prepoznavajo in cenijo.

PR članek

SPRETNI MIROSLAVINI PRSTI

Ni velike noči brez pirhov, okraskov, venčkov in zajčkov. Eni jih barvajo, drugi poslikavajo, tretji ustvarjajo vzorce celo z luknjanjem, nekateri jih oblečejo s prejico ali s perlicami. Upokojena profesorica Miroslava Ptičar iz Gaja pri Pragerskem pa ustvarja edinstvene izdelke in se tako pripravlja na bližajoče se praznike. Različnih izdelkov naredi res veliko. Ne vprašajte, koliko ur je bilo treba, preden so se rodili očarljivi izdelki, ki so plod bujne domišljije. »Delo nam pride v kri,« nam pove Miroslava in že v roko vzame kvačko in garn, kot reče bombažni preji. Ustvarja iz perlic, nitke in še iz nekaj drugih materialov, iz katerih zna izdelati čudovite izdelke, prtičke, cvetove, razne figurice, še posebej so lepi velikonočni zajčki. Izdelala je skupino zajčkov, ki se igrajo v travi, tudi folklorno skupino zajčkov, devet parov, ki predstavljajo folklorno skupino TD Breza, ki ji je bila tudi mentorica, ter dva zajčka velikana, ki ju je pripravila za darilo svojima vnukoma, Lani in Jakcu.

Ko pogledamo na njeno mizo, kar ne mo-

remo verjeti, kaj vse nastaja v njenih pridnih rokah. Za ves material pridno poskrbi mož Viktor, ki ji zna prinesti vse, kar je potrebno za izdelavo tako izjemnih izdelkov. Izdelke je že večkrat razstavljala na razstavah na Pragerskem, na Ptuj in tudi na Hrvaškem, sicer pa jih rada podari za praznike svojcem in prijateljem. Ne mine dan brez vzorca ali zajčka, ki se med prsti izriše na prtiček, figurice ali raznih cvetov, ne manjka pa niti lepih pisanic, ki so obdane s perlicami. Čez njen palec je steklo že na stotine metrov tanke nitke, težko pa bi prešteli, koliko perlic je že šlo med njenimi spretnimi prsti. Ko pogledamo njene izdelke, takoj vemo, da ni vajena posedati brez dela.

Brigita Ptičar

SLOVENSKA BISTRICA – POMEMBNEJŠA GRAJENA KULTURNA DEDIŠČINA IN NJEN KONTEKST

Foto: Simona Kostanjšek Brglez

Predavanje o novoodkriti dediščini za širšo javnost, 11. marec 2021

V četrtek, 11. marca 2021, je na računalniškem orodju ZOOM potekalo virtualno predavanje raziskovalke Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta, dr. Simone Kostanjšek Brglez, ki je predstavila nova dognanja o slovenjebistriški arhitekturni dediščini in o njenem kontekstu. Predavanje je bilo izvedeno v sklopu občinskega praznika Občine Slovenska Bistrica, in sicer na predvečer praznika. Organizatorja dogodka sta bila Zgodovinsko društvo dr. Jožeta Koropca Slovenska Bistrica, ki je bilo tudi pobudnik predavanja, in Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta ZRC SAZU. Namenjeno je bilo širši javnosti, udeležilo pa se ga je 45 ljudi. Predavanje je bilo pripravljeno v okviru projekta Umetnost za turizem. Umetnostnozgodovinske vsebine kot podlaga razvoju trajnostnega turizma Vzhodne Slovenije in raziskovalnega programa Slovenska umetnostna identiteta v evropskem okviru (P6-0061).

Raziskovalka je predstavila odkritja najnovejših terenskih in arhivskih raziskav, ki so potekale ob pogovorih z lastniki

objektov in njihovimi potomci ter s študijem literature. Nadgradila je dosedanje ugotovitve, ki so bile objavljene na spletni razstavi Preobrazbe mesta. Slovenska Bistrica med 18. stoletjem in letom 2020 – njeni ljudje in podobe trgov, ulic in stavb. Osredotočila se je na profane arhitekturne spomenike in predstavila devet najpomembnejših primerov, pri katerih je raziskovalka dosegla nova odkritja umetnostnozgodovinske, zgodovinske in kulturnozgodovinske vsebine oziroma gre za doslej spregledane kakovostne objekte ali javnosti nedostopne stavbe (npr. zasebne stanovanjske hiše, zaprte inštitucije ipd.). Še posebej je poudarila namembnost obravnavanih objektov in tudi ljudi, ki so bili z njimi v preteklosti povezani. Ob tem jih je umestila v časovni in prostorski kontekst ter izpostavila tudi pomembne primerjave s sorodnimi spomeniki v Sloveniji.

Umetnostna zgodovinarica je v uvodnem delu predstavila zgodovino in razvoj mesta od srednjega veka naprej, nadalje pa izbrane spomenike, in sicer stavbo solnega urada, nekdanjo kaplanijo, ob kateri so bile javnosti prvič razkrite tudi freske,

baročno Kodoličevo hišo, dvorec družine Pongratz, še posebej poglobljeno je predstavila sicer nedostopen Juhartov dvorec, sledili so nekdanja hranilnica, nekdanji hotel, edini primer predalčne gradnje v Slovenski Bistrici – železniška kurilnica in vila na Ljubljanski cesti, ki jo bo raziskovalka v prihodnje še podrobneje raziskala, saj so najnovejša odkritja pokazala velik potencial.

Predavanje dr. Simone Kostanjšek Brglez pomeni velik prispevek k poznavanju zgodovine Slovenske Bistrice in njenega umetnostnozgodovinskega konteksta. Predstavljeni so bili mnogi na novo odkriti podatki in nekateri v stroki povsem spregledani objekti, kar nakazuje, da gre za pomembno izhodišče za nadaljnje raziskave. K dogodku ni bila pritegnjena le stroka, temveč je veliko zanimanje pokazala tudi širša javnost, ki se je v zaključnem delu aktivno vključila v diskusijo z raziskovalko in predlagala nadaljevanje predavanj.

Tina Bratuša

Raziskujemo Slovensko Bistrico

Kaj je zanimivega in lepega v našem kraju? Kateri so skriti kotički v Slovenski Bistrici in okolici? Kje so mesta, kjer se lahko odpočijete in uživate v lepotah narave? O teh vprašanjih ste zagotovo razmišljali v preteklem obdobju.

Epidemija nas je omejila pri gibanju in prisilila, da smo potovanja dali na stranski tir. Več časa preživimo doma in se gibamo večinoma znotraj mej našega kraja. Vendar to lahko vidimo tudi kot priložnost, da v svojem kraju opazimo vse tiste lepe stvari, kotičke v katere še nismo pokukali in poti, po katerih se še nismo sprehodili. Še vedno lahko raziskujemo in odkrivamo lepote našega kraja.

S pomočjo dveh brezplačnih aplikacij lahko Slovensko Bistrico raziskujete na malce drugačen način in naredite preživljanje časa v naravi zabavno. **Mobilna aplikacija ENJOYHERITAGE** vas vodi po Bistriški poti - interpretacijski učni poti, ki povezuje Bistriški grad s Črnim jezerom na Pohorju. 18 km dolga pot je opremljena z zanimivimi interpretacijskimi elementi, ki vzpodbujajo k aktivnemu doživljanju narave in kulturne dediščine.

S pomočjo **mobilne aplikacije ŽIVA CO-PRIJAJ NA DLANI** pa se lahko sprehodite po poteh pripovednega izročila Pohorja in Istre. Kot veste, ustno izročilo ohranja spomin na marsikateri dogodek iz preteklosti. Iz pohorskih pripovedi, ki so na voljo v aplikaciji izvemo, da na Pohorju živijo rojenice in druga bajeslovna bitja, pod slapom Šum na potoku Bistrica pa si je svoje bivališče poiskal povodni mož Vodovnik.

Izvemo tudi, kako je nastalo Črno jezero in da lahko v Bistriškem gradu srečamo Belo damo. Aplikacija vam omogoča, da raziščite skrite kotičke Pohorja, ob tem pa spoznate bogato bajeslovno dediščino naših krajev ... In ne samo to! Tudi o namestitvah, prireditvah in drugih zanimivostih boste izvedeli marsikaj, če se boste podali na zanimivo odkrivanje Pohorja ...

Bodite turisti v svojem kraju. Naredite fotografije vseh lepot, ki jih najdete in jih delite z nami preko Facebook-a (FB stran TIC Slovenska Bistrica). Nadejamo se lepih doživetij in krasnih fotografij!

RIC Slovenska Bistrica
Foto: Nino Verdnik

Obe aplikaciji sta nastali v okviru programa sodelovanja Interreg Slovenija-Hrvaška in sta brezplačno na voljo v Google Play in App Store.

PROJEKT DOM-DOMA DOSEGA SVOJ NAMEN

V Slovenski Bistrici in Poljčanah uspešno uresničujemo projekt DOM-DOMA, katerega glavni namen je izvajanje kakovostne integrirane oskrbe starejših v družbi. Poleg tega starejšim omogočajo čim daljše samostojno bivanje v domačem okolju tako, da na terenu izvajajo storitve (zdravstvene nege, fizioterapije, delovne terapije in druge storitve) skladno z javnim razpisom.

Storitve kljub epidemiji nemoteno izvajata kohezijska partnerja, Dom dr. Jožeta Potrča in Zdravstveni dom Slovenska Bistrica, ki sta bila izbrana na javnem razpisu Preoblikovanje obstoječih mrež ter vstop novih izvajalcev za nudenje skupnostnih storitev in programov za starejše v kohezijski regiji vzhodne Slovenije.

Za vključitev posameznika v projekt DOM-DOMA, ki ponuja brezplačne storitve, je prvi pogoj izpolnjena vloga za uveljavljanje pravice do integrirane oskrbe, ki je na voljo na spletnih straneh Doma Dr. Jožeta Potrča Poljčane in Zdravstvenega doma Slovenska Bistrica, zainteresirani pa lahko vlogo dobijo tudi na VIT-točki. Pogoj je tudi starostna omejitev, saj se v projekt lahko vključijo samo osebe, starejše od 65 let, ki imajo stalno ali začasno prebivališče v občinah Slovenska Bistrica ali Poljčane. Strokovni delavci VIT-točke upravičenost vlagatelja opredelijo s pomočjo lestvice in presejalnih testov pod pogoji, ki jih predpisuje in določa javni razpis, ki ga je pripravilo ministrstvo za zdravje.

Zanimanje za storitve je veliko. »Od odprtja VIT-točke, ki je bila 23. 10. 2020, in od začetka prejetja vlog, torej od 26. 10. 2020, smo do 28. 2. 2021 prejeli 162 vlog. Storitve izvajamo pri več kot 80 uporabnikih. Od uporabnikov, ki jih na domu že obiskujemo, smo do danes prejeli samo pozitivne odzive. Naši izvajalci so s strani uporabnikov in svojcev zelo lepo sprejeti. Največje povpraševanje je po storitvah fizioterapije in zdravstvene nege. V mesecu januarju 2021 smo začeli s popoldanskimi termini izvajanja storitev zdravstvene nege, ker smo na terenu zaznali veliko potrebo po tem,« pojasnjuje Urška Zajšek Moder, strokovna vodja projekta DOM-DOMA, in dodaja, da se je za zelo koristno izkazala tudi storitev priprave zdravil. Starejši si namreč vedno težje sami pripravijo zdravila oziroma jih ne jemljejo v skladu z navodili. Predvsem zato, ker take storitve do zdaj v tem okolju ni bilo možno izvajati, so tako uporabniki kot svojci za njo zelo zainteresirani. Prav tako so na voljo storitve farmacevtskega svetovanja, kar je za uporabnike zelo koristno. Zdravstveni tehniki izvajajo tudi merjenje vitalnih funkcij in aplikacijo

podkožnih injekcij (najpogosteje insulina pri sladkornih boleznih).

Projekt DOM-DOMA sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada. Projekt bodo v skladu z javnim razpisom končali 20. junija 2022. »Kaj se bo zgodilo s projektom po tem datumu, žal ni odvisno samo od nas. Glede na to, da je povpraševanje že v prvih štirih mesecih pokazalo veliko potrebo po tovrstnih storitvah, upamo, da bo v času trajanja projekta spremenjena zakonodaja na področju oskrbe starejših in da bomo s temi storitvami lahko nadaljevali tudi v prihodnje,« še pravi Urška Zajšek Moder.

Tomaž Ajd

**Veterinarska bolnica
Slovenska Bistrica d.o.o.**

Delovni čas ambulanse
za male živali:
PON-PET od 7.00 do 19.00 ure
SOBOTA od 7.00 do 12.00 ure

02/805 00 30 spet: www.vbsb.si
dežurni veterinar za velike živali 02/805 00 30
dežurni veterinar za male živali 02/805 00 36

VELIKONOČNA RAZSTAVA TD BREZA

Na Pragerskem in v Gaju članice in člani TD Breza – ki radi obiskujejo različne delavnice, premorejo veliko novih idej in imajo veselje do ohranjanja izročila ročnih spretnosti naših babic – že več kot petnajst let ustvarjajo velikonočne izdelke in nato pripravijo zanimivo razstavo. Razstava je vsako leto dobro obiskana, letos pa je bil obisk zaradi strogih ukrepov precej manjši.

Ni velike noči brez lepih pisanih pirhov, okrasov, venčkov in butar ter lepih zajčkov, ki jih ustvarjajo vsak po svoji domišljiji. In ne vprašajte, koliko ur dela je potrebnih, da naredijo toliko lepih izdelkov. Treba se je le poigrati z bujno domišljijo in napisati ter narisati na jajčka vse

mogoče, jih nato obleči ali posipati z različnimi posipi ...

Letos so člani pripravili zanimivo razstavo, na kateri so tudi ocenjevali, kateri je najlepši in najbolj izvirni pirh. Na razstavo je prispelo več kot 36 različnih pirhov, aranžmajev, manjkali niso niti zajčki. Za letošnjo razstavo sta bila pobudnika predsednik Milan Lah in celoten odbor društva. Razstava je trajala tri dni, nato so pirhe razdelili med najstarejše krajanke, ki si jih sami ne zmorejo izdelati.

Ob tem so člani TD Breza pokazali veliko dobre volje in spretnosti ter starejšim polepšali bližajočo se praznike.

Brigita Ptičar

Takole se je odbor društva pred razstavo pripravil še za spominski posnetek.

POMOČ ZVEZE VETERANOV VOJNE ZA SLOVENIJO PO POTRESU V PETRINJI

Življenje po decembrskem potresu v Petrinji in okolici ni lahko. Tam se še vedno tla niso umirila, ljudi je strah in razmišljajo, kaj bi storili, eni razmišljajo tudi o odhodu. Tudi Miran Kobale, po rodu Slovenec, rojen v Rogatcu, ki pa že dolga leta biva na Hrvaškem, nam je povedal, da ga sicer ni strah, a da mu povsem vseeno tudi ni. Že pred leti je izgubil nogo, postal je vojni invalid, zdaj pa še brez hiše. Zato so mu na pomoč prihiteli iz domovine, da v teh težkih časih ni ostal povsem sam. 28. januarja je proti Hrvaški odpotoval novi kontejner, ki so ga izdelali v podjetju Hosekra v Slovenski Bistrici, ki bo odslej Miranov novi dom. Za to so poskrbele vse veteranske organizacije Slovenije z zbiranje sredstev, Slovesni prevzem bivanjskega kontejnerja je bil 27. februarja v Slovenski Bistrici. Udeležili so se ga tudi predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo Ladislav Lipič, predstavniki voj-

nih veteranov iz Slovenske Bistrice, predsednik Miran Krušič in sekretar Drago Pristovnik ter še veliko predstavnikov drugih organizacij, tudi s Hrvaške. Z novim kontejnerjem bodo, tako so dejali, reševali stanovanjsko stisko svojega veterana, je v Slovenski Bistrici pojasnil pobudnik projekta Anton Šturbej, predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Šmarje pri Jelšah. Kontejner so postavili v Humu na Sotli.

Brigita Ptičar

MINISTER ZA KMETIJSTVO NA DELOVNEM OBISKU V SLOVENSKI BISTRICI

»S posledicami pozebe se ne boste soočali sami«

Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Jože Podgoršek je v petek, 16. aprila, v okviru delovnega obiska Štajerske obiskal tudi Slovensko Bistrico, kjer si je ogledal škodo, ki jo je nedavna pozeba povzročila v sadovnjaku Branka Juharta.

»Nekatere sorte v sadovnjaku, ki smo ga obiskali, je pozeba prizadela 100-odstotno. Niti enega cveta ni, ki ne bi bil počrnel. Za nekatere sorte pa še ne vemo. Škodo bo realno mogoče oceniti šele okoli 15. junija. Edina rešitev za preprečevanje pozebe je oroševanje, kar pa v velikih primerih ni mogoče, saj je za oroševanje potreben dostop do zadostne količine vode. V svojih sadovnjakih zato delam na vzdrževanju kondicije rastlin. Če so te v dobrem stanju, lahko lažje prenesejo pozebe in druge stresne situacije. Sadovnjake imam na osmih lokacijah od Slovenske Bistrice, Konjic, Loč do Ptuja. Letos je pozeba enako prizadela vse. Trenutno od države dobimo 2000 evrov na hektar prizadetega sadovnjaka, vendar to ni dolgoročna rešitev,« je povedal sadjar Branko Juhart, ki obdeluje 36 hektarjev sadovnjakov. Letos so pozebi podlegli sadovnjaki in vinogradi z najboljšo lego, saj so ti začeli najhitreje in najintenzivneje brsteti in cveteti. Aprilska pozeba je po prvih ocenah v državi povzročila za 50 milijonov evrov škode in je glede na uničenje primerljiva s pozebo v letih 2016 in 2017.

»Letošnje leto je res čudno. Še po koroni se nismo pobrali in že nas je doletela pozeba, ki je sadjarjem pobrala praktično ves pridelek. Vinogradniški pridelek je bil verjetno prizadet v manjši meri, vendar nevarnosti pozebe še niso povsem minile. Do mokre Zofke je še daleč. Položaj slovenskih kmetov ob pozebi in prvo oceno škode v sadjarstvu, vinogradništvu in kmetijstvu smo predstavili vladi. Za pomoč sektorjem, ki so utrpeli škodo, pripravljamo številne ukrepe, med njimi tudi interventni zakon. Ministrstvu za obrambo smo že podali pobudo za to, da sproži Upravo za zaščito in reševanje za oceno škode, kljub temu da je le-ta zavarovaljiva,« je povedal minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Jože Podgoršek ter poudaril, da želijo z interventnim za-

konom preseči težavo z zavarovaljivostjo. V okviru novega zakona bodo za kmetije, ki se ukvarjajo z dopolnilno dejavnostjo, uredili tudi možnost odkupa sadja od drugih slovenskih pridelovalcev. Večji delež odkupa grozdja bodo dopustili tudi vinarjem. Kmetije, ki jih je pozeba močno prizadela, so upravičeni do odpisa prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Za sadjarje, ki obdelujejo zemljišče v lasti Republike Slovenije, pa bodo letos uvedli ukrep odpisa zakupnin. »S pomočjo interventnega zakona bomo urejali tudi nadomestila zaradi pozebe. V letih 2016, 2017, ko je bila škoda ob pozebi primerljiva z letošnjo, je bilo izplačanih 3,6 milijona in 3,7 milijona evrov. V tem rangu bomo sredstva iz proračunske rezerve poskušali zagotoviti tudi v letošnjem letu,« je povedal minister in pojasnil, da je v tem trenutku o kakršnihkoli zneskih še preuranjeno govoriti, saj se škoda šele ocenjuje. »S posledicami pozebe se ne boste soočali sami,« je v sklepu svojega nagovora sadjarjem zagotovil dr. Jože Podgoršek.

Minister je posebej poudaril pomen iskanja novih sistemskih ukrepov za povečanje odpornosti kmetijskih gospodarstev za podobne primere, ki glede na podnebne spremembe postajajo vse bolj pogosti. V letošnjem letu bodo na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ponovno razpisali ukrep za naložbe prilagajanja kmetijskih gospodarstev na podnebne spremembe v višini 20 milijonov evrov. Več razpoložljivih sredstev bo omogočilo več naložb, ki bodo povečale odpornost slovenskih kmetij na vremenske katastrofe.

Predstavniki bistriške občine in kmetijskega sektorja so obisk ministra izkoristili tudi za razpravo o težavah, s katerimi se soočajo kmetije na našem območju. Aktualno problematiko lokalnega kmetijstva so ministru predstavili župan Občine Slovenska Bistrica, dr. Ivan Žagar, pred-

sednik sveta Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Roman Žveglič, direktor Kmetijsko gozdarskega zavoda Ptuj, Andrej Rebernišek, vodja bistriške izpostave Kmetijsko gozdarskega zavoda Ptuj, Marija Kresnik, in terenski kmetijski svetovalec, Srečko Rajh.

Težave z birokracijo in dostopom do trga javnih obratov

»Šole, vrtci in bolnišnice sprejemajo sadje večinoma italijanskega izvora. Govorimo o 20.000 tonah sadja. To malico pa na koncu plačamo slovenski sadjarji,« je prepričan Branko Juhart, ki je poudaril tudi birokratske težave, s katerimi se soočajo v sadjarski organizaciji proizvajalcev. Deburokratizacijo kot eno od pomembnejših tem, ki zadeva kmetijski sektor, in nujnost po prevetritve postopkov je v razpravi z ministrom izpostavil tudi župan občine, dr. Ivan Žagar.

Trdoživosti okostenelega slovenskega birokratskega aparata in omejitvev kmetijskega ministrstva se zaveda tudi dr. Jože Podgoršek. »Ministrstvo ne more dolo-

Foto: Ines Kresnik

čiti cene, ne more preprečiti marž in ne preprečiti uvoza na skupnem evropskem trgu. Lahko pa naredimo nekaj drugega. Spodbuditi moramo zavest potrošnika o kupovanju domače hrane. Zakaj kupovati slovensko blago? Ne le zaradi kakovosti, ne le zaradi bližine, temveč tudi, ker na ta način ohranjamo poseljenost in razvoj podeželja,« je prepričan minister.

Ines Kresnik

ENERGETSKA SVETOVALNA PISARNA SLOVENSKA BISTRICA

SUBVENCIJE IN UGODNI KREDITI ZA OKOLJU PRIJAZNE NALOŽBE

Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad, je specializirana javna finančna institucija za spodbujanje varstva okolja v Republiki Sloveniji. V ta namen dodeljuje ugodne kredite občinam, pravnim osebam, samostojnim podjetnikom in zasebnikom ter občanom, od leta 2008 pa tudi nepovratne finančne spodbude za različne ukrepe učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije.

TRENTUTNO AKTUALNI JAVNI POZIVI ZA OBČANE

Javni poziv 74SUB-OB19 Nepovratne finančne spodbude občanom za nove naložbe rabe obnovljivih virov energije in večje energijske učinkovitosti stanovanjskih stavb

V okviru tega javnega poziva so občanom na voljo nepovratne finančne spodbude za nove naložbe v ukrepe:

- vgradnja solarnega ogrevalnega sistema v stanovanjski stavbi,
- vgradnja kurilne naprave na lesno biomaso za centralno ogrevanje stanovanjske stavbe,
- vgradnja plinskega kondenzacijskega kotla za centralno ogrevanje starejše stanovanjske stavbe,
- vgradnja toplotne črpalke za centralno ogrevanje stanovanjske stavbe,
- priključitev eno- ali dvostanovanjske stavbe na sistem daljinskega ogrevanja,
- vgradnja energijsko učinkovitih lesenih oken v starejši stanovanjski stavbi,
- toplotna izolacija fasade starejše eno- ali dvostanovanjske stavbe,
- toplotna izolacija strehe ali stropa proti neogrevanemu prostoru v starejši stanovanjski stavbi,
- toplotna izolacija tal na terenu ali tal nad neogrevanim prostorom/kletjo v starejši eno- ali dvostanovanjski stavbi,
- vgradnja prezračevanja z vračanjem toplote odpadnega zraka v stanovanjski stavbi. vgradnja solarnega ogrevalnega sistema,

Nepovratna finančna spodbuda je določena z višino posameznega ukrepa, vendar lahko znaša največ do 20 % priznanih stroškov naložbe, višja pa je za izvedbo najmanj treh ukrepov hkrati. V tem primeru se izračunani znesek nepovratne finančne spodbude, kot je opredeljena za posamezni ukrep, poveča za polovico, a ne

more znašati več kot 30 % priznanih stroškov naložbe. Višja nepovratna finančna spodbuda se dodeli tudi v primeru zamenjave stare kurilne naprave, priklopljene na centralni sistem ogrevanja, z novo toplotno črpalko ali novo kurilno napravo. Javni poziv 71SUB-SO19 Nepovratne finančne spodbude/pomoči za naprave za samooskrbo z električno energijo

Po tem javnem pozivu občani lahko izkoristijo možnost dodelitve nepovratne finančne spodbude za naložbe v naprave za samooskrbo z električno energijo, ki električno energijo proizvajajo z izrabo sončne energije. Višina nepovratne finančne spodbude znaša 180 EUR za 1 kVA inštalirane nazivne električne moči naprave za samooskrbo, je pa lahko dodeljena za največ 80 % priključne moči odjemnega mesta.

Javni poziv 67SUB-OBPO19 Nepovratne finančne spodbude za nove skupne naložbe večje energijske učinkovitosti starejših stavb s tremi ali več posameznimi deli stavbe

Na voljo so tudi nepovratne finančne spodbude za skupne naložbe pri obnovi starejših stavb s tremi ali več posameznimi deli stavbe (sem spadajo tudi večstanovanjske stavbe), ki so namenjeni bivanju ali poslovnim dejavnostim, in sicer za naslednje ukrepe:

- toplotno izolacijo fasade, zunanega zidu/tal ali zidu proti terenu,
- toplotno izolacijo ravne strehe, poševne strehe ali stropa proti neogrevanemu prostoru/podstrešju,
- toplotno izolacijo tal na terenu ali tal nad neogrevanim prostorom/kletjo,
- optimizacijo sistema ogrevanja,
- vgradnjo prezračevanja z vračanjem toplote odpadnega zraka.

Vlogo za pridobitev sredstev lahko v imenu upravičencev vloži upravnik stavbe, predsednik skupnosti lastnikov ali drugi pooblaščenec upravičenih oseb ali skupni predstavnik upravičenih oseb. Upravi-

čenci lahko pridobijo pravico do nepovratne finančne spodbude v višini do 20 % priznanih stroškov naložbe (višina je tudi določena po ukrepu), če pa upravičenci kandidirajo z isto vlogo za izvedbo najmanj treh ukrepov hkrati, se višina spodbude za posamezen ukrep poveča za polovico, a ne more znašati več kot 30 % priznanih stroškov naložbe. Za socialno šibke občane spodbuda znaša 100 % priznanih stroškov naložbe glede na njihov pripadajoči delež financiranja naložbe.

Javni poziv 48SUB-SKOB17 Nepovratne finančne spodbude občanom za nove naložbe zamenjave starih kurilnih naprav v skupnih kotlovnica večstanovanjskih stavb.

Eko sklad ponuja nepovratne finančne spodbude občanom za nove naložbe zamenjave starih kurilnih naprav v skupnih kotlovnica večstanovanjskih stavb. Spodbuda je lahko dodeljena za zamenjavo stare oziroma starih kurilnih naprav v skupni kotlovnici večstanovanjske stavbe z novo ogrevalno napravo, in sicer:

- s kurilno napravo na lesno biomaso,
- z ogrevalno toplotno črpalko,
- s plinskim kondenzacijskim kotlom,
- s toplotno postajo za priklop na sistem daljinskega ogrevanja.

Višina nepovratne finančne spodbude znaša do 25 % priznanih stroškov naložbe, za socialno šibkega občana pa je nepovratna finančna spodbuda 100 % priznanih stroškov naložbe glede na njegov pripadajoči delež financiranja naložbe.

Javni poziv 86SUB-SOCOB21 Nepovratne finančne spodbude socialno šibkim občanom za zamenjavo starih kurilnih naprav z novimi kurilnimi napravami na lesno biomaso v stanovanjskih stavbah

Socialno šibkim občanom so na voljo tudi nepovratne finančne spodbude za zamenjavo starih kurilnih naprav z novimi kurilnimi napravami na lesno biomaso, in sicer višina nepovratne finančne spodbude znaša do 100 % priznanih stroškov naložbe, vendar ne več kot:

- 8.000 EUR za kotel na polena, sekance in kombinirano kurjavo;
- 6.000 EUR za kotel na pelete.
- 4.000 EUR za enosobno kurilno napravo na lesno biomaso z vodnim toplotnim prenosnikom, ki bo priklopljena na centralno ogrevanje in
- 2.000 EUR za vse ostale enosobne kurilne naprave.

2. javnega poziva ZERO500

2. javni poziv ZERO500 se izvaja v okviru programa »Subvencioniranje ukrepov URE v 500 gospodinjstvih z nizkimi pri-

hodki za reševanje energetske revščine –Program ZERO500«, ki se financira iz sredstev Kohezijskega sklada, in se bo izvajal do leta 2023. Namenjen je gospodinjstvom z nizkimi prihodki, ki se soočajo z energetsko revščino. Nepovratna finančna spodbuda je lahko dodeljena za ukrepe:

- toplotna izolacija strehe ali stropa proti neogrevanemu prostoru;
- toplotna izolacija fasade;
- vgradnja energijsko učinkovitih oken in/ali vhodnih vrat;
- zamenjava sistema priprave tople vode z grelnikom vode s sprejemniki sončne energije;
- zamenjava neučinkovitega sistema priprave tople vode z grelnikom vode s toplotno črpalko;
- vgradnja lokalnega prezračevanja z vračanjem toplote odpadnega zraka.

Višina nepovratne finančne spodbude znaša 100 % upravičenih stroškov investicije, vendar ne več kot 9.620 EUR z DDV za izvedbo enega ali kombinacijo izbranih ukrepov oz. 15.000 EUR z DDV, če se spodbuda dodeli izključno za izvedbo ukrepa toplotna izolacija strehe ali stropa proti neogrevanemu prostoru skupaj z menjavo strešne kritine.

Socialno šibkim občanom je poleg že navedenih spodbud namenjen projekt ZERO – zmanjševanje energetske revščine občanov, ki se izvaja v okviru mreže ENSVET. Socialno šibki občani prejmejo obisk energetskega svetovalca na domu z brezplačnim nasvetom in brezplačnim paketom materialov za zmanjšanje porabe energije in vode v vrednosti najmanj 50 EUR. Postopek se začne na centru za socialno delo, kjer se prejemaniki redne denarne socialne pomoči, ki so upravičene osebe, pri strokovnem delavcu prijavijo za paket in obisk svetovalca.

Javni poziv 84SUB-EVOB20 Nepovratne finančne spodbude občanom za električna vozila

Občanom so tudi na voljo nepovratne finančne spodbude za nakup novih ali testnih električnih vozil za cestni promet, prvič registriranih v Sloveniji, pa tudi za predelavo vozila v električno vozilo, tako da bo serijsko vgrajeni motor na notranje zgorevanje nadomeščen s pogonskim elektromotorjem. Predelava vozila mora biti izvedena s strani pravne osebe ali samostojnega podjetnika.

Višina nepovratne finančne ne sme preseči 20 % vrednosti upravičenih stroškov naložbe in lahko znaša največ:

- 4.500,00 EUR za nakup novega električ-

nega vozila brez emisij CO₂ na izpustu in za vozilo,

-predelano na električni pogon, kategorije M1;

-3.500,00 EUR za nakup testnega električnega vozila brez emisij CO₂ na izpustu kategorije M1;

-3.500,00 EUR za nakup novega električnega vozila brez emisij CO₂ na izpustu in za vozilo,

-predelano na električni pogon, kategorije N1;

-1.500,00 EUR za nakup novega električnega vozila brez emisij CO₂ na izpustu in za vozilo,

-predelano na električni pogon, kategorije L7e;

-1.000,00 EUR za nakup novega električnega vozila brez emisij CO₂ na izpustu ali za vozilo,

-predelano na električni pogon, kategorije L6e;

-750,00 EUR za nakup novega električnega vozila brez emisij CO₂ na izpustu kategorije L3e ali

-L4e ali L5e;

-500,00 EUR za nakup novega električnega vozila brez emisij CO₂ na izpustu kategorije L2e;

-300,00 EUR za nakup novega električnega vozila brez emisij CO₂ na izpustu kategorije L1e-B.

-Nepovratna finančna spodbuda.

Javni poziv za kreditiranje okoljskih naložb občanov 65OB19.

Za zgoraj našete ukrepe Eko sklad ponuja tudi ugodne kredite po spremenljivi obrestni meri trimesečni EURIBOR + 1,3 % in z odplačilno dobo do 20 let (nekateri naložbe največ do 10 let). Kredit lahko najamete še za zamenjavo azbestne strešne kritine, odstranjevanje izolacijskih in protipožarnih oblog, zamenjavo vodovodnih ali kanalizacijskih cevi, ki vsebujejo azbestna vlakna, nakup hišnih kompostnikov, ki so namenjeni predelavi biološko razgradljivih odpadkov iz gospodinjstva, pa tudi za priključitev na javno kanalizacijsko omrežje, vgradnjo malih čistilnih naprav za komunalne odpadne vode ali namestitve zbiralnikov deževnice in naprav za čiščenje pitne vode.

Možna je pridobitev nepovratne finančne spodbude in kredita hkrati.

Za več informacij vas vabimo, da nas obiščete v svetovalni pisarni Slovenska Bistrica, v prostorih Razvojnega informacijskega centra – RIC, Trg svobode 5, Slovenska Bistrica, vsak četrtek med 16. in 18. uro. Svetovanje poteka po predhodnem dogovoru. Naročite se po telefonu na tel. št.: 02 843 02 46 ali 02 620 22 71. Občanom nudimo individualno, brezplačno, neodvisno energetsko svetovanje glede ukrepov učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije.

Svetovanje v času epidemioloških razmer je preusmerjeno na elektronsko pošto in/ali telefon. Svoje vprašanje za svetovanje mreže ENSVET Slovenska Bistrica pa lahko pošljete na e-naslov tomaz.pristovnik@ric-sb.si, lahko pa tudi pokličite po telefonu na tel. št. 02 620 22 71, kjer vas bodo preusmerili do prostega svetovalca. V svojem elektronskem sporočilu podrobno opišite:

- energetsko situacijo (način ogrevanja, starost stavbe, število stanovalcev, tip goriva ipd.);
- težavo ali dilemo za obstoječo stanovanjsko stavbo ali za načrtovano novogradnjo;
- zastavite konkretno vprašanje;
- če želite svetovanje z izbranim energetskim svetovalcem, ki ste ga npr. spoznali na predavanju ali ob prebiranju člankov, nam to prav tako navedite v sporočilu;
- navedite tudi svoje osebne podatke (ime in priimek, naslov, kontaktni telefon).

Jagoda Martina Lenčič, energetska svetovalka mreže ENSVET

Več o mreži ENSVET, spodbudah in kreditih Eko sklada za okoljske naložbe na www.ekosklad.si.

RAZPIS ZA NAKUP GASILSKEGA VOZILA

Občina Slovenska Bistrica je objavila razpis za izdelavo in nabavo novega vozila za gašenje in reševanje z višin. Vozilo ALK-32 bo sodobno in opremljeno z vso potrebno opremo za učinkovito gašenje objektov v višjih etažah, objektov z večjo površino ter za reševanje z višin. Z naložbo bodo prispevali k večji varnosti prebivalcev in premoženja na območju občin Slovenska Bistrica in Oplotnica.

Sedanje gasilsko vozilo z lestvijo, ki ga uporablja PGD Slovenska Bistrica, je staro dobrih 35 let in je nujno potrebno zamenjave. Glede na starost vozila ni izključeno, da bi prišlo do nadaljnjih večjih okvar vozila, ki bi povzročile visoke stroške in neoperativnost vozila. Zaradi starosti vozila je tudi kakršnokoli vlaganje v navedeno gasilsko vozilo neekonomično.

Z nakupom novega gasilskega vozila ALK-32 bo društvo pridobilo primerno gasilsko vozilo za učinkovito gašenje objektov v višjih etažah, objektov z večjo površino ter za reševanje z višin, kar bo prispevalo k večji varnosti prebivalcev in premoženja na območju občin Slovenska Bistrica in Oplotnica.

Naložba je vredna slabih 765

tisoč evrov in bo zaključena v letu 2022. Po načrtih bo pogodba z izbranim dobaviteljem vozila podpisana v mesecu juniju 2021. Občina Slovenska Bistrica se bo v ta namen prijavila na razpis Ministrstva za obrambo v višini 250 tisoč evrov. Preostanek denarja bosta prispevali Občina Slovenska Bistrica in Občina Oplotnica. Občina Slovenska Bistrica bo zagotovila nekaj manj kot 465 tisoč evrov, Občina

Oplotnica pa 50 tisoč evrov.

Razpisna dokumentacija za oddajo javnega naročila je dostopna na spletni strani Občine Slovenska Bistrica. Prijave sprejemajo še do 18. maja.

Tomaž Ajd

OBMOČNA OBRITNO - PODJETNIŠKA ZBORNICA SLOVENSKA BISTRICA
 Špindlerjeva ulica 2e, Slov.Bistrica
LETOVANJE 2021 - POČITNIŠKE KAPACITETE

- APARTMAJI NA MALEM LOŠINJU
- APARTMA V APARTMAJSKEM NASELJU V MORAVSKIH TOPLICAH
- APARTMA V KRANJSKI GORI V NASELJU ČIČARE
- BIVALNI KONTEJNER V KAMPU INDIJE V BANJOLAH PRI PULI
- BRUNARICA V »TERMAH ČATEŽ« V ČATEŠKIH TOPLICAH
- BRUNARICA NA ROGLI

O B M O Č N A
OBRITNO-PODJETNIŠKA
Z B O R N I C A
SLOVENSKA BISTRICA

Rezervacije na številko :
02/ 818 14 84

D O M A Č E , L O K A L N O , N A D O S E G U R O K E

Jem Domače
SPLETNA TRŽNICA

www.jemdomace.si

070 205 430

Spletna tržnica Jem domače je spletna trgovina, ki na enem mestu ponuja domače pridelke in izdelke z lokalnih kmetij. Sadje, zelenjava, sokovi, med, bučno olje, ozimnica in še marsikaj se najde v ponudbi spletne tržnice. Po odlične domače izdelke vam ni potrebno več odhajati na tržnico, saj vam izdelke **dostavimo kar na dom!**

Naročila za tekoči teden je potrebno oddati do srede do 12. ure.

Foto: osebni arhiv

DR. SIMONA KOSTANJŠEK BRGLEZ

Na spletni strani projekta Umetnost za turizem (www.umetnost-za-turizem.si) je od kulturnega praznika na ogled dokumentarno-fotografska razstava z naslovom *Preobrazbe mesta. Slovenska Bistrica med 18. stoletjem in letom 2020 – njeni ljudje in podobe trgov, ulic in stavb*. Avtor fotografij je Sašo Jug, vi pa ste avtorica razstave in besedil. Kako se je porodila ideja za to razstavo, ki je rezultat obsežnega in temeljitega arhivskega dela, terenskega dela, študija literature in pogovorov s prebivalci? Zakaj je zanimiva tako za strokovno kot laično javnost?

Fotografska razstava na temo kulturne dediščine je bila načrtovana že v prijavi vlogi, s katero sem leta 2018 kandidirala na razpisu za triletni projekt, ki se je nato začel aprila 2019. Vendar sem imela takrat v mislih nekoliko drugačno razstavo. Prva ideja je bila, da predstavim propadajočo oziroma tako ali drugače uničeno in degradirano dediščino. Nato pa se je v času prve karantene lani spomladi, ko je Sašo Jug na svojem Facebookovem profilu objavil prvo primerjalno fotografijo z motivom Slovenske Bistrice, porodila o zara-

di številnih pozitivnih odzivov in pobud je že v pripravi in bo izšel še letos.

Marca je izšla zloženka z zemljevidoma Jernejeve poti in Slovenske Bistrice. Publikacija je rezultat projekta Umetnost za turizem. Umetnostnozgodovinske vsebine kot podlaga razvoju trajnostnega turizma Vzhodne Slovenije. Poleg vas, za publikacijo ste napisali besedila, je avtor idejne zasnove Milan Sajko iz turistične agencije Sajko. Kako je prišlo do vajinega sodelovanja?

Tako je. Publikacijo sva idejno zasnovala z Milanom Sajkom, direktorjem turistične agencije Sajko turizem, d. o. o. Namen razpisa je bil vzpostaviti povezavo oziroma zagotoviti večjo povezanost med raziskovalnim in podjetniškim okoljem oziroma med raziskovalnimi organizacijami in gospodarstvom. Pred prijavo sem se torej kot raziskovalka, ki zdaj predstavljam ta most, obrnila na Milana in mu predstavila idejo, na kakšen način in zakaj bi se sploh povezali. Pripravljen je bil sprejeti ta izziv in tako smo začeli pisati skupno zgodbo, ki malo odstopa od mojega dotedanjega dela, hkrati pa je tudi malenkost drugačna

od glavne dejavnosti turistične agencije, sicer usmerjene v »outgoing«. Rezultat projekta bodo med drugim tudi štirje novi turistični produkti, ki bodo temeljili na umetnostni dediščini, ki jo temeljito proučujem, in na sinergiji naravne in kulturne dediščine, vključevali pa bodo tudi druge potenciale. Pri pripravi teh produktov z Milanom zelo dobro sodelujeva in se dopolnjujeva, saj ima vsak določena specifična znanja ter izkušnje na različnih področjih. Prvi od teh štirih nastalih oziroma nastajajočih produktov je ravno Jernejeva pot, ki smo jo začeli snovati pozno spomladi leta 2019 in je od marca letos nadgrajena še s pričujočo publikacijo.

Publikacija, ki je brezplačna, ima na eni strani zemljevid mestnega jedra in fotografije ter opise največjih znamenitosti v mestu, na drugi strani pa je zemljevid Jernejeve poti, ki ga ob straneh spremljajo fotografije in opisi spomenikov na tej 12-kilometrski poti. Zanimivo je, da pot vodi mimo petih cerkva v župniji Slovenska Bistrica.

Obstoječa Jernejeva pot je nadgradnja romarske poti sv. Jerneja, ki so si jo leta 2017 zamislili na ravni župnije Slovenska Bistrica. Takrat so organizirali tudi prvi pohod po romarski poti. Leta 2019 smo se tako povezali z župnijo. Porodila se je ideja, da pot oplemenitimo. Tako smo vseh pet cerkva, župnijsko cerkev sv. Jerneja, po katerem je imenovana, in štiri podružnične cerkve, opremili z informativnimi tablami. Avgusta 2019 je bil organiziran prvi pohod po tako nadgrajeni poti, ki pa takrat še ni bila označena. Osnovni namen je bil, da se bodo lahko ljudje, bodisi Slovenci bodisi tujci, ki se bodo pri kateri od cerkva ustavili, seznanili z osnovnimi podatki o zgodovini in umetnostni podobi objekta ter vsaj virtualno pokukali v cerkev, saj so tako na tablah kot tudi na spletni strani, kamor vodijo QR-kode, objavljene fotografije notranjščin.

Ko smo dokončno določili traso in pot lani opremili še z markacijami, pa smo začeli aktivno načrtovati tudi publikacijo. Ker pot ne vodi le mimo petih cerkva (sv. Jernej, sv. Jožef in sv. Marija v Slovenski Bistrici, sv. Marjeta na Ritoznoju in sv. Rok v Kovači vasi), ampak so na tej poti tudi druge profane in sakralne stavbe, naravna dediščina idr., smo na zemljevida vrisali še najpomembnejšo grajeno dediščino oziroma največje znamenitosti v mestnem jedru in na celotni poti. Avtorica večine fotografij je Bistričanka Ama-

deja Mlakar, publikacijo pa je oblikoval Klemen Sajko.

Jernejeva pot je od leta 2019 nadgrajena z informativnimi tablami pri vsaki cerkvi, lani ste jo opremili tudi z rumeno-belimi markacijami. Tako lahko tisti, ki to želijo, pot prehodijo tudi sami, prav tako pa je na voljo celodnevni organizirani izlet.

Kot že izpostavljeno, smo leta 2019 postavili informativne table. Vsi sakralni objekti so bili v ta namen na novo umetnostnozgodovinsko proučeni. Bese-dila, ki so na tablah v slovenskem jeziku, so s QR-kodo dostopna še v angleščini in nemščini. Lani spomladi smo pot najprej trasirali in nato markirali. Velika zahvala za to gre markacistu pri Planinski zvezi Slovenije Marjanu Mallyju, ki je vodil trasiranje, in Milanu Borku, ki je bil idejni pobudnik poti in si je traso zamislil. Pot je zdaj opremljena z rumeno-belimi markacijami, ki se uporabljajo za namenske poti (romarske poti, učne poti, kulturne poti idr.), letos pa bomo tem markacijam dodali še znak Jernejeve poti, ki je bil oblikovan lani decembra in je natisnjen tudi na naslovni strani publikacije. Gre za atributa sv. Jerneja, nož in knjigo na temno rdečem ščitku, ki simbolizira kri oziroma njegovo mučeništvo.

Zaposleni ste na Umetnostnozgodovinskem inštitutu Franceta Steleta ZRC SAZU. Zato sodelujete s številnimi institucijami, društvi in posamezniki. Pri raziskovalnem delu veliko sodelujete z Nadškofijskim arhivom Maribor, Pokrajinskim arhivom Maribor, Umetnostno galerijo Maribor, s številnimi župnijami in župniki. Pravite, da se pri raziskovanju ne omejujete in ne delate selekcij. Obseg vaših interesov in objav je zares zelo širok. Kaj pa vam je najbolj blizu?

Po diplomu na Oddelku za likovno umetnost Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru, kjer sem leta 2010 diplomirala z delom Topografski popis cerkva v župniji Slovenska Bistrica, sem se leta 2011 kot mlada raziskovalka zaposlila na Umetnostnozgodovinskem inštitutu in se vpisala na doktorski študij Primerjalni študij idej in kultur. Sprva sem se eno leto posvečala srednjeveški umetnosti, predvsem viteškim redovom in z njimi povezano ikonografijo, nato pa sem se preusmerila v raziskovanje profane ikonografije in umetnosti 20. stoletja. Tako sem leta 2018 zagovarjala disertacijo Antična mitologija v likovni umetnosti 20. in 21. stoletja na

Slovenskem, kar je v popolnem nasprotju z obema predhodnima temama. Morda se bo slišalo nekoliko nenavadno, ampak pri raziskovanju vedno sledim sebi, svojim notranjim vzgibom in se ne obremenjujem s tem, da mi določena tema morda ni najbolj domača. Pravzaprav je to celo dar, kajti tako imam priložnost, da se stalno učim in nadgrajujem svoja znanja ter si širim obzorja. Znanja in umetnosti ni zame nikoli preveč. Torej, kot sem rekla, se ne omejujem in ne delam selekcij. Posvetim se tistemu, kar mi pride na pot, tistemu, za kar menim, da je vredno raziskati. Ker sem veliko časa na terenu, kjer sem v stiku tako z umetnostno dediščino kot z ljudmi, se vedno najde nekaj novega. Zato je diapazon mojih interesov in objav zelo širok – od srednjeveške arhitekture prek baročnega kiparstva, slikarstva 19. stoletja in kiparstva, slikarstva in arhitekture 20. stoletja do profane in sakralne ikonografije. V zadnjem obdobju sem se veliko ukvarjala z arhitekturo (sovpada tudi z razstavo Preobrazbe mesta in projektom), od diplomskega dela naprej pa sem vseskozi gojila posebno zanimanje za baročno kiparstvo, ki ostaja v središču mojih interesov in raziskav. Raziskovalno delo poteka ne le na terenu, ampak tudi v številnih institucijah, zlasti v arhivih in galerijah ter muzejih, zato je sodelovanje s temi institucijami oziroma s posamezniki, ki so tam zaposleni, neka logična posledica. Od nekdaj sem zagovornik sodelovanja, saj je dejstvo, da dva ali trije skupaj zmorejo bistveno več kot en sam.

Ponosni ste tudi na članek o kiparju, pozlatarju in restavratorju Ivanu Sojču, ki je prvi temeljit prikaz in analiza njegovega opusa. Katera dela je kipar zapustil na območju nekdanje skupne občine Slovenska Bistrica?

Na ta članek sem res ponosna. K proučevanju njegovega opusa me je spodbudilo povabilo Zgodovinskega društva dr. Jožeta Koropca za izvedbo predavanja na temo dediščine v Slovenski Bistrici in okolici. Na predavanju z naslovom Umetnostni spomeniki v Slovenski Bistrici. Izbrani primeri in novejša dognanja, ki sem ga izvedla konec novembra 2019, sem velik del posvetila Sojču in njegovim kiparskim delom na širšem slovenjebistriškem območju. Raziskave pa sem razširila tudi izven tega območja. V nekaj mesecih sem njegov dotlej 40 enot obsegajoč seznam kiparskih del dopolnila z več kot 160 novimi. Z dopolnjevanjem kataloga pa sem nadaljevala in še nadaljujem tudi

po oddaji in objavi članka v reviji Acta historiae artis Slovenica (dostopen je tudi na spletni strani projekta Umetnost za turizem), tako da bo članku najverjetneje sledila obširnejša monografija. Na območju Slovenske Bistrice je njegovo najkakovostnejše delo veliki oltar v cerkvi sv. Marjete na Keblju, za katero je naredil tudi spovednico in leseni nastavek krstilnika, najbolj znano pa zagotovo betonski kip Antona Martina Slomška z Blažetom in Nežico, ki je bil sprva nameščen na pročelju Slomškovega doma, zdaj pa je postavljen pred cerkvijo sv. Jerneja. Ob teh so na tem območju njegovi še kip sv. Jurija v vogalni niši Juhartovega dvorca na Mariborski cesti v Slovenski Bistrici, kip sv. Izidorja v cerkvi sv. Mihaela na Črešnjecvu, kipa Srca Jezusovega in Srca Marijinega v cerkvi sv. Filipa in Jakoba v Laporju, tabernakelj v kapeli Presvetega Srca Jezusovega v Žabljeku in oltar v kapeli oziroma podružnični cerkvi sv. Roka v Kovači vasi.

Pred kratkim ste v okviru projekta Umetnost za turizem v Slovenski Bistrici gostili tudi kolege iz Maribora. Člane projekta Industriopolis – mesto industrijskega DNK ste popeljali po slovenjebistriškem mestnem jedru. Ob tem ugotavljate, da je vključitev obrti in industrije v turistično ponudbo mesta še neizkoriščen potencial. Kaj bi torej lahko storili na tem področju?

Marca so v Slovensko Bistrico prišli člani projekta Industriopolis, ki se ukvarjajo z industrijsko dediščino Maribora. Popeljala sem jih po mestnem jedru in jim predstavila svoje delo. Na dopoldanskem sprehodu so spoznali zgodovino mesta, si ogledali najpomembnejše spomenike kulturne dediščine – vključno z ž. c. sv. Jerneja, p. c. sv. Marije in bistriškim gradom kot najrepzentativnejšo arhitekturo v mestu – in prisluhnili zgodbam o plemiških družinah, obrtnikih, industrialcih idr. V okviru vodenega ogleda je potekala izmenjava izkušenj, znanj in idej na področju turizma – s poudarkom na oblikovanju bogatih, raznolikih in inovativnih turističnih produktov, na raziskavah, ciljnih skupinah in promociji produktov. Čeprav se na prvi pogled zdi, da sta obrtno-industrijska dediščina, s katero se ukvarjajo kolegi iz Maribora, in kulturna dediščina na Slovenjebistriškem, na kateri temelji projekt Umetnost za turizem, daleč vsaksebi, pa se je na strokovni ekskurziji pokazalo, da je precej stičnih točk. Tudi v Slovenski Bistrici sta imeli obrt in industrija skozi zgodovino pomembno

vlogo, v zadnjih desetletjih pa je mesto znano industrijsko središče.

Vključitev obrti in industrije v turistično ponudbo mesta je res še neizkoriščen potencial in ravno člani projekta Industriopolis so pritisnili na tisti »gumb«, da sem začela razmišljati tudi v tej smeri. Tovarni Impol in Gea imata izjemno zgodovino in dolgo tradicijo. Marsikdo o teh podjetjih ne ve veliko, čeprav imata vidno vlogo v kontekstu identitete mesta. Prepričana sem, da bi lahko v prihodnosti našli način, kako industrijo vključiti v turistično ponudbo in kako jo prezentirati, da bi bila zanimiva za obiskovalce od blizu in daleč ter da obenem ne bi bil moten proces dela. Verjamem, da bi lahko v zvezi s tem, ko bi s podjetji vzpostavili dialog, kmalu našli ugodno rešitev.

Na omenjeni strokovni ekskurziji so se odprle tudi možnosti povezovanja obeh mest (Maribora in Slovenske Bistrice) in prihodnjega tesnejšega sodelovanja med raziskovalci oziroma sodelavci, ki delujejo v okviru obeh omenjenih projektov.

Kje pa so še po vašem mnenju ostale možnosti nadaljnega razvoja turizma na slovenjebistriškem območju?

Možnosti za razvoj turizma še zdaleč niso izčrpane. Zlasti v naslednjih letih, ko bomo Slovenci verjetno malo manj potovali v tujino, imamo priložnost ponujati in tržiti potenciale, ki jih ima to območje. Zdaj se lahko osredotočimo na vse tisto, kar smo doslej na račun bolj znanih in obiskanih turističnih središč zanemarjali. Osebnostno menim, da je turizem (z izjemo Pohorja) na tem območju še precej v povojih in da Slovenska Bistrica, vključno z drugimi okoliškimi kraji, kot so tudi Poljčane, Makole, Oplotnica in drugi, še ni bila prepoznana kot posebej atraktivno mesto. V prvi vrsti bi bilo torej območje smiselno promovirati kot turistično zanimivo in izpostaviti posebnosti in kvalitete, ki jih ne manjka. Ob izjemnih stavbah imamo na tem območju čudovite naravne spomenike, parke, vrtove, z območjem so povezane številne zgodbe in legende, plemiške družine. Tukaj je še mogoče videti stare šege in navade, kako so včasih na roko kosili, ličkali koruzo, žgali apno, pustovali in drugo. Na tem območju je moč pokukati v čas, ko so na potokih delovali mlini in kovačije, in še mnogo drugega. Nedvomno pa se je treba za uspešen preboj povezovati. Povezati bi se morali različni lokalni deležniki, ki so

pripravljeni slediti skupnemu cilju.

Že desetletje sodelujete pri projektu Dnevi evropske kulturne dediščine, svoja spoznanja in zanimivosti redno objavljate tudi v Bistriških novicah. Zakaj je po vašem mnenju pomembno, da lokalni prebivalci poznajo zgodovino in dediščino okolja, v katerem živijo?

Domačini so najboljši promotorji svojega okolja in imajo največ možnosti biti varuhi dediščine v tem okolju. Osnovni pogoj za to pa je, da ga razmeroma dobro poznajo. Zato že od leta 2010 sodelujem pri Dnevih evropske kulturne dediščine, ki potekajo v organizaciji Zavoda za kulturno dediščino. V tednu, namenjenem dediščini, se zberemo prostovoljci, ki jo približujemo ljudem. Osebnostno menim, da lahko z ozaveščanjem storimo več korakov v pravo smer in pripomoremo k ustreznemu vrednotenju in ohranjanju dediščine za naslednje generacije. V časopisu Bistriške novice redno objavljam članke ravno z namenom ozaveščanja in približevanja dediščine tega območja lokalnim prebivalcem.

Tomaž Ajd

ERIK OPREŠNIK HERCOG OSVOJIL SREBRNO PRIZNANJE IZ RAČUNALNIŠKEGA PROGRAMIRANJA NA DRŽAVNI RAVNI

Naša življenja postaja vse bolj povezana z računalniki in drugimi pametnimi napravami. Praktično katerokoli delo opravljamo, moramo imeti računalniška znanja, vse pomembnejše pa postaja tudi znanje jezikov za programiranje. To znanje danes ponuja velike prednosti v razvoju, vendar strokovnjaki menijo, da našo šolstvo premalo in prepočasi vključuje znanje programiranja v učni načrt.

Na 2. osnovni šoli Slovenska Bistrica imamo izbirni predmet računalništva, kjer učenci pridobivajo osnovna

računalniška znanja in osnovna znanja programiranja, prav tako se lahko učenci pridružijo programu robotika. Obstajajo pa posamezniki, ki si želijo več, posamezniki, ki se samoizobražujejo v tej smeri, ker jim je to izziv, ker jih to veseli. Eden izmed takšnih učencev je osmošolec **Erik Oprešnik Hercog**, ki je na tekmovanju iz računalniškega programiranja osvojil državno srebrno priznanje. Tekmovanje je organizirala Zveza za tehnično kulturo Slovenije (ZOTKS). Erik je tekmoval v kategoriji 8. razred – programski jezik Python. Več o tekmovanju smo povprašali Erika, ki nam je prijazno posredoval izčrpne odgovore.

Kdo te je navdušil nad tekmovanjem in kje si izvedel zanj?

Nad tekmovanji nisem najbolj navdušen, sem pa želel preveriti svoje znanje programiranja. Veliko raje kot na tekmovanjih programiram uporabne stvari, ki me zanimajo, kot so na primer 3D-igre. Za tekmovanje sem izvedel, ko sem preverjal na

internetu, kakšna tekmovanja iz programiranja obstajajo v Sloveniji in iz katerih programskih jezikov.

Zakaj si se odločil, da se prijaviš na tekmovanje?

Želel sem poglobiti svoje splošno znanje programiranja, saj sem se do sedaj vsakega programskega jezika (npr. Java, C#) naučil toliko, kolikor sem ga potreboval pri lastnih projektih. Začel sem z učenjem Jave, ker sem jo potreboval pri programiranju modelov za MINECRAFT. Sedaj pa se večinoma učim C#, ki ga uporabljam pri izdelavi 3D-iger.

Nam lahko poveš kaj več o tem, kako je tekmovanje potekalo?

Najprej sem se udeležil šolskega tekmovanja, ki je bilo izbirno za državno, potekalo je na daljavo. Državno pa je potekalo prek spletnega strežnika, in sicer 12. 3. 2021. Na tekmovanje sem se pripravljaval sam. Pri tem sem si pomagal z zapiski predavanj za jezik Python Računalniške fakultete Ljubljana in z reševanjem nalog s preteklih tekmovanj.

Se v prihodnosti vidiš v poklicu programerja? Če ne, česa si želiš?

Poklic programerja je zelo širok pojem, saj je s to izobrazbo možno opravljati najrazličnejša dela na področju računalništva, mene pa najbolj zanima ustvarjanje 3D-iger in iger za virtualno realnost.

Pišeš tudi raziskovalno nalogo. Kako si jo naslovil? Kaj si raziskoval?

Raziskovalno nalogo sem naslovil Učenje šolske snovi skozi virtualno realnost. V nalogi sem predstavil način učenja šolske snovi z uporabo več čutov; multisenzorno učenje z uporabo virtualne realnosti. Pri takšnem učenju snov ne samo slišiš in vidiš, ampak lahko stvari tudi preizkusiš in otipaš. Kot primer sem uporabil lekcijo iz zgodovine o prvem potovanju Krištofa Kolumba v Ameriko in jo v obliki potovanja na ladji prikazal v virtualni realnosti. Aplikacijo za virtualno realnost sem izdelal v programskem okolju Unity za virtualna očala Oculus quest 2. Gre za potovanje na ladji iz pristanišča v Španiji do obal Amerike. Cilj potovanja je bil spoznati, kaj je omogočilo velika geografska odkritja, in nekaj dejstev o prvem potovanju Krištofa Kolumba v Ameriko.

Iz rezultatov ankete sem ugotovil, da je veliki večini učencev tak način učenja bolj zanimiv. Prav tako so rezultati ankete pokazali, da so si vsi učenci zapomnili

podatke o stvareh, ki so jih lahko videli, o njih poslušali in dejansko prijeli v roke in uporabili. Najmanj pa so si zapomnili po-

datek o letnici potovanja, ki je bil prikazan samo v slikovni obliki.

Z raziskovalno nalogo sem želel doseči, da bi se tudi v slovenskih šolah začelo bolj uporabljati multisenzorno učenje s pomočjo virtualne realnosti. Prav tako je bil moj prvotni namen, da bi izdelal aplikacijo, ki bi jo lahko vsi uporabljali na telefonih, vendar se je, žal, izkazalo, da za trenutno verzijo androida ne obstaja več programska podpora, ki bi tak razvoj omogočala.

In kakšen pogled na vključevanje znanja računalniškega programiranja v osnovnošolski program imajo podjetniki, strokovnjaki, direktorji, ki pravzaprav zaposlujejo kader? O tem smo se pogo-

varjali z gospodom **Denisom Špeličem**, direktorjem podjetja, Alcad, d. o. o.

»Digitalna tehnologija je danes prisotna že na vsakem koraku, saj se otroci vsak dan srečujejo s pametnimi telefoni in z drugimi elektronskimi

napravami. Učenci v osnovnošolskem obdobju že lahko razumejo, kaj te naprave poganja in da je njihovo delovanje dovršen sistem. Vso tehnologijo namreč poganjajo operacijski sistemi in računalniški programi, ki temeljijo na logični programske osnovi.

Poznati ozadje sodobne tehnologije je le ena od prednosti učenja programiranja. Druge prednosti so povezane z načinom mišljenja in z razvijanjem spretnosti, kot so vztrajnost, reševanje problemov in logično, strukturirano razmišljanje, razumevanje algoritmov ter nenazadnje poznavanje področja, ki jim bo v pomoč pri izbiri poklica prihodnosti.

V sodobnem svetu je pomembno, da smo kompetentni na različnih področjih, saj delodajalci iščejo kader, ki ima široko znanje in je spreten in uspešen pri reševanju raznovrstnih problemov.

Učenje je kompleksen proces in ker je zmožnost dojemanja in učenja na najvišji ravni v prvih fazah življenja, je pomembna naloga učiteljev, da v tem obdobju s svojim znanjem in z ustreznim pristopom vodijo, motivirajo in usmerjajo učence na zanimiv in učenecem razumljiv način.

Učencu vaše šole iskreno čestitam za odličen rezultat na državnem tekmovanju in mu želim še veliko uspehov.«

Priznani angleški filozof Herbert Spencer je nekoč zapisal: »Vsak drobec znanja, ki ga učenec pridobi sam, vsak problem, ki ga sam reši, postane mnogo bolj njegov, kot bi bil sicer. Dejavnost uma, ki je spodbudila učenčev uspeh, koncentracija misli, potrebnih znanj in vznemirjenje, ki sledi zmagoslavju, prispevajo k temu, da se dejstva vtisnejo v spomin, kot se ne bi mogla nobena druga informacija.«

Novinarski krožek 2. osnovne šole

OPTIKA OMAN

VELIKA IZBIRA SONČNIH OČAL
OČESNI PREGLEDI

Optime plus d.o.o. Ljubljanska cesta 80, Slovenska Bistrica
tel.: 02/ 818 18 09, 051 237 462 www.optikaoman.si

ŽIVLJENJE ŠOLE NIKOLI NE UGASNE ...

Pravzaprav se življenje na Srednji šoli Slovenska Bistrica ponovno prižiga in razplamteva, v letošnjem šolskem letu ob skrbnem upoštevanju zdravstveno-higienskih navodil, hkrati pa številni dogodki v večini še vedno potekajo na daljavo.

April je pri nas čas, ko vsako leto na pogovoru v živo gostimo pomembnega slovenskega pisatelja. Letos smo povabili mojstra kriminalke, Mariborčana Avgusta Demšarja, ki smo ga gostili zadnji teden v aprilu na videosrečanju. Dijaki so spoznali pisca desetih uspešnih in odmevnih romanov, od katerih so prvi trije oživel tudi kot televizijska serija Primeri inšpektorja Vrenka.

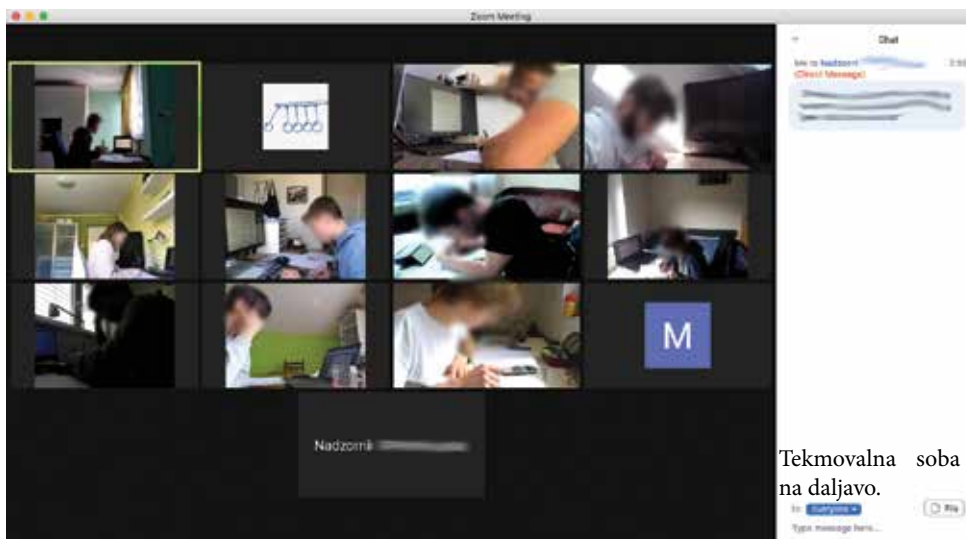
Na zadnji šolski dan v aprilu smo si privoščili dva srčna dogodka. Na dan sv. Jurija, ki po tradiciji prinaša pomlad, obilje in zdravje, smo se pridružili Vseslovenskemu petju s srci, odmevnemu dogodku, s katerim smo tudi mi letos še posebej slavili življenje in 30-letnico samostojnosti naše domovine. Peli smo v razredih in na daljavo, šolski band pa nas je spodbujal v šolski telovadnici. Nato smo se na daljavo

vklučili v navdušujoč in motivacijski pogovor z Niko Križnar, letošnjo zmagovalko svetovnega pokala v smučarskih skokih in dobitnico dveh kolajn na zadnjem svetovnem prvenstvu.

Vsakoletna tekmovanja s področij fizika, astronomija in naravoslovje se letos strnjeno odvijajo v zadnjih dveh mesecih. Začela so se z izvedbo šolskega tekmova-

nja iz naravoslovja, ki je potekalo v živo. Dijaki Rok Vlaj iz 1. a, Urban Mernik iz 2. a in Damjan Dovnik iz 2. b so se uvrstili na državno tekmovanje, ki je potekalo v živo 16. aprila na Fakulteti za elektrotehniko v Ljubljani. Uradnih rezultatov še nimamo.

Predzadnji dan v marcu smo uspeli v živo izpeljati šolsko astronomsko tekmovanje.

Tekmovalna soba na daljavo.

Rok, Damjan in Urban na naravoslovnem državnem tekmovanju.

Katarina –, dobitnica bronaste kolajne na matematični olimpijadi.

Izmed osmih dijakinj in dijakov sta se najbolje odrezala Katarina Grilj in Damjan Dovnik iz 2. b. Ob prejemu bronastem priznanju sta se uvrstila na državno tekmovanje, ki bo 22. maja na Gimnaziji Murska Sobota.

Naša šola je bila gostiteljica regijskega tekmovanja iz fizike, ki je potekalo 9. aprila na daljavo. Sodelovalo je 85 dijakinj in dijakov iz različnih srednjih šol celjske in koroške regije. Hana Brumec in Urban Mernik iz 2. a sta prejela bronasto priznanje.

Letošnje državno tekmovanje iz logike je bilo zaradi epidemioloških razmer izvedeno mnogo pozneje kot običajno. SŠSB so zastopali Jernej Kosajnč, Katarina Grilj, Dejan Gavrić in Doroteja Tomazin. S težkimi nalogami so se vsi spopadli hrabro in odločno. Najboljši rezultat je uspel Katarini Grilj, ki je ponovno osvojila zlato priznanje.

Najperspektivnejši matematičarki Katarini Grilj se je letos ponovno uspelo uvrstiti v ekipo, ki je našo državo zastopala na Evropski dekliški matematični olimpijadi (EGMO). Štiri dekleta slovenskih gimnazij naj bi se tekmovanja v Gruziji udeležila med 9. in 15. aprilom 2021, vendar je tekmovanje zaradi epidemioloških razmer žal moralo potekati virtualno. Na olimpijadi je sodelovalo 213 tekmovalk iz 54 držav. Od naših predstavnic se je najbolje odrezala prav Katarina, ki je osvojila bronasto medaljo.

V letošnjem letu zaključuje šolanje na

Srednji šoli Slovenska Bistrica mlad in obetaven deskar na snegu Gal Leskovar. V tej sezoni je nastopil na kar dveh mladinskih svetovnih prvenstvih, saj je lani zaradi epidemioloških razmer odpadlo. Na prvenstvu v Krasnojarsku v Rusiji je zasedel 19. mesto v slalomu in 29. mesto v veleslalomu. Kljub zelo močni konkurenci Gal že počasi trka na vrata slovenske članske reprezentance. Letos je tako na domačem svetovnem prvenstvu na Rogli nastopil kot predtekmovalec. V letošnji sezoni je osvojil tudi skupno 7. mesto na tekmovanju FIS Junior. Želimo mu uspešno nadaljevanje športne poti, predvsem pa uspešen zaključek šolanja.

Tako želimo prav vsem letošnjim maturantkam in maturantom, od katerih so gimnazijci že odpisali esej.

Še nekaj prostih mest za vpis na SŠSB Zaključujemo z obvestilom, da je na osnovi stanja prijav za vpis v 1. letnik Srednje šole Slovenska Bistrica (www.sssb.si) v vseh izobraževalnih programih še prosto kakšno mesto, v programih metalurški tehnik in trgovec pa je prostih mest še precej. Naj poudarimo, da je letos za edini program v Sloveniji, ki izobražuje za poklic metalurški tehnik, razpisanih 28 mest; 15 dijakom med njimi bo tovarna Impol podelila tudi štipendije. Dijaki že med izobraževanjem dobro spoznajo gospodarsko panogo in delodajalca. V šoli jih poučujejo strokovnjaki različnih področij, prav tako dijaki v Impolu opravljajo praktični del pouka in med šolanjem na praksi obiščejo tudi pomembna podjetja v tujini, po končanem srednješolskem izobraževanju pa se lahko zaposlijo ali nadaljujejo šolanje s študijem.

Vpis bo mogoč tudi po poteku roka do začetka novega šolskega leta, če bodo mesta še prosta. Če morda dvomite o svoji prvotni izbiri, bomo veseli vašega vpisa v kateri koli program, ki ga izvajamo na šoli.

Profesorji mentorji na SŠSB

Gal že pridobiva izkušnje na svetovnih prvenstvih.

KULTURNO ŽIVLJENJE NA OŠ GUSTAVA ŠILIIHA LAPORJE V ČUDNIH ČASIH

Živimo v čudnih časih.

Kar je že običajno daleč, se zdi še dlje.

A kar nam je blizu, je vse bližje in bližje.

(Olivera Balašević)

Doživljamo marsikaj novega in drugačnega ter včasih kar pozabimo, kako lahko prija nekaj dobro znanega, predvidljivega in domačega. Za nas na OŠ Gustava Šiliiha Laporje, starše učencev in krajanke so stalnica tudi številne kulturne prireditve. Na njih učenci zbranim pokažejo, s čim se ukvarjajo in kako dobri so v tem, ter pridobivajo neprecenljive izkušnje javnega nastopanja. Na mnoge povabimo prepoznavne posameznike iz ožjega in širšega okolja ter jih tako spoznamo še bolje in drugače. Skoraj nikoli pa na njih nismo sami in najbolj se nam vtisnejo v spomin dogodki z največ obiskovalci.

V zadnjem letu smo kulturno življenje na naši šoli morali temeljito spremeniti. Poteka v bolj intimnem vzdušju in manjšem obsegu ter zahteva mnogo novih znanj in odprtosti. Namesto toplih stiskov rok in prijaznih pozdravov, ko smo se ponovno srečali, je treba uporabiti povezavo v spletnem okolju. Takrat smo si spet blizu. Drugače sicer, tako kot od nas zahtevajo čudni časi, v katerih živimo.

Tako kot nam izkušnje velikokrat pomagajo nekaj opraviti bolje in všečno, nas lahko tudi ovirajo, kadar je treba pogled na nekaj sicer dobro znanega korenito predrugačiti in se dela lotiti na popolnoma nov način, je prepričana Marjeta Visinski, ki se je pred izzivom znašla ne sama, ampak prva. Bila je namreč vodja prireditve ob dnevu samostojnosti in enotnosti. Do takrat je že mnogokrat sodelovala pri pripravi kulturnih dogodkov, a tokrat ji je bilo zaupano, da ima pri enem od njih prvo in zadnjo besedo. Vedela je, da mora biti prireditev krajša, kot smo jih

vajeni, in kljub temu ali prav zato doseči svoj cilj. O vsem drugem se je veliko posvetovala s sodelavci in nastopajočimi. Šolanje je takrat potekalo na daljavo. To je pomenilo, da so nastopajoči učenci ali njihovi starši morali nastop, ki so ga pripravljali delno z mentorji in delno sami, posneti in ji posnetek posredovati. Ko je temeljito pregledala in presodila, kaj je v kratkem času intenzivnega dela nastalo, je zbranemu premišljeno dodala še nekaj utrinkov s spleta.

Prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku je pripravljala Albina Avsec. Ker je to bil že drugi kamenček v našem novem mozaiku, jo je vodila misel, da bo v scenarij vključila samo točke, ki bodo pripravljene »v živo«. Učenci prvega vzgojno-izobraževalnega obdobja so bili takrat v šoli, drugi pa so se s svojimi sošolci in učitelji povezovali v spletnem okolju Microsoft Teams. Ponovno se je izkazalo, da skupaj zmoremo res veliko. Prireditve so si učenci in učitelji ogledali med videosrečanjem, torej hkrati in

skupaj, čeprav drugače.

Pomladni dan je dogodek, s katerim smo tradicionalnemu praznovanju ob materinskem dnevu dali krila, ga naredili bolj širokega in odprtega tako glede vsebine kot datuma izvedbe. V preteklem šolskem letu smo ga sicer pripravili, ne pa tudi izvedli, dober teden pred dogodkom je pandemija ustavila tudi kulturno življenje in zahtevala spremembo šolanja, ki smo si ga zunaj šole komaj znali predstavljati. Obogatene z mnogimi izkušnjami zadnjega leta nas je tudi tokrat med pripravami na z novimi časi uglaseno prireditev doletelo presenečenje. Učenci od 12. leta starosti dalje v šoli ves čas obvezno nosijo maske. Veliko veselje učencev in glasbene pedagoginje Katje Lovrenčič, ki se je vrnila med nas, je bilo prekinjeno. Razredničarke učencev od 1. do 5. razreda so ob sodelovanju tako rekoč vseh zaposlenih poskrbele, da so se vsaj mlajši učenci lahko pokazali in predstavili v posnetkih, ki so bili na šolski spletni strani na ogled od 26. do 29. marca. Med čakanjem na neke manj čudne čase, ki jih močno pogrešamo, smo si na način, ki ga do sedaj nismo poznali, tudi s pomočjo kulturnega dogajanja blizu in bližje kot kdaj prej.

Božena Ferenčina Brence

MEDNARODNO SODELOVANJE BOGATI IN ŠIRI OBZORJA

Na OŠ Gustava Šiliiha Laporje se že več kot desetletje uspešno poslužujemo možnosti financiranja v okviru evropskih projektov Erasmus + (prej Comenius). Mednarodni projekti, s priložnostjo mobilnosti za

učence in zaposlene, so nam omogočili dvig kakovosti poučevanja, nadgradnjo naših znanj in jezikovnih kompetenc ter pridobivanje kakovostnih in uporabnih vseživljenjskih veščin.

V prihodnjih sedmih letih se nam obeta pestro dogajanje na področju mednarodnega sodelovanja, saj smo kot ena izmed sedemnajstih organizacij v Sloveniji uspešno pridobili akreditacijo Erasmus. Akreditacija Erasmus je novo orodje, namenjeno izkušenim organizacijam, ki delujejo na področju mednarodnega sodelovanja ter izmenjave učencev in osebja.

Podelitev akreditacije Erasmus potrjuje, da smo pripravili načrt za izvedbo visokokakovostnih dejavnosti mobilnosti v okviru širših prizadevanj za razvoj svoje organizacije. S pridobitvijo akreditacije nam bo omogočen poenostavljen dostop do financiranja mednarodnega sodelovanja.

V naslednjih letih bomo z mednarodnimi projektnimi dejavnostmi sodelovali pri uresničevanju lastnega Erasmus načrta in prioritet enotnega evropskega šolskega prostora, ki naslavlja naslednja

področja:

- kakovostni inkluzivni šolski sistem,
- krepitev profila poklica učitelja (spodbujanje profesionalnega razvoja, pedagogike in kompetenc za zeleno in digitalno izobraževanje),
- promocija izobraževanja za okoljsko trajnost,
- promocija celovitega pristopa k poučevanju in učenju jezikov,
- povečanje zanimanja za naravoslovna področja.

Veselim se vseh novih priložnosti, izkušenj in doživetij, ki nam jih mednarodno sodelovanje ponuja,

saj nas to bogati, oblikuje in spreminja naš pogled na svet.

Tina Lešnik,
koordinatorica
Erasmusa +

Fotografija je bila posneta pred epidemijo Covida-19

DONACIJA ROTARY KLUBA TUDI 2. OSNOVNI ŠOLI SLOVENSKA BISTRICA

Rotarijci širom Slovenije so tudi decembra 2020 pomagali na področjih, na katerih je pomoč še kako potrebna, družba pa jim pogosto ne posveča dovolj pozornosti. Zaradi epidemije in dolgotrajnega zaprtja šol so se posamezni učenci in njihove družine znašli v nezavidljivem stanju, v stanju, ko je pomoč še kako dobrodošla. Mnogo družin ni imelo računalniških naprav, da bi otrokom omogočili šolanje na daljavo.

Tudi na naši šoli so se pojavile velike potrebe po izposoji računalniških naprav. Imeli smo družine, ki imajo več šoloobveznih otrok, družine, ki so socialno izredno šibke, družine, ki si iz takšnih ali drugačnih razlogov nove naprave niso mogle privoščiti. Vsem, tako staršem, vodstvu in učiteljem, pa je bilo najpomembnejše, da imajo vsi učenci enako možnost izobraževanja, da se je lahko vsak posameznik pridružil pouku

na daljavo ter da je lahko aktivno pri njem tudi sodeloval.

Na 2. osnovni šoli so bili računalničar, svetovalna delavka in vodstvo pripravljeni vseskozi pomagati in so si hkrati prizadevali, da je potrebno računalniško napravo dobil vsak, ki je zanj zaprosil. V izposoji so dali vse tablice in prenosnike. Uspešno so se prijavi tudi na razpis Rotary kluba in pridobili donacijo, ki je bila uporabljena za nakup štirih prenosnikov. Te so podarili v trajno last izbranim učencem, pri katerih je bila socialna stiska res velika, hkrati pa so ti izbranci pokazali velik interes za šolanje na daljavo.

28. Miklavžev koncert, ki so ga rotarijci organizirali skupaj z RTV Slovenija ter priznanimi slovenskimi umetniki, je bil malo drugačen zaradi omejitev, s katerimi se srečujemo zaradi epidemije. Kljub vsem težavam so koncert 5. decembra uspešno

izvedli, zbrana sredstva pa so januarja razdelili predvsem šolarjem in šolam. Na Miklavževem koncertu 2020 so zbrali 66.616 evrov pomoči in jih razdeli med 46 osnovnih šol širom Slovenije. Pomoč je prejelo 523 osnovnošolcev in Pediatrična klinika UKC Ljubljana.

Vsem gledalcem, ki ste si ogledali humanitarne prireditev z naslovom 28. Miklavžev dobrodelni koncert in prispevali svoj delež, se najlepše zahvaljujemo tudi vsi zaposleni na 2. osnovni šoli Slovenska Bistrica.

Naj vse nas vodi misel princeze Diane, ki je nekoč dejala: »Bodi dober in radodaren brez pričakanj o nagradi in se pomiri z dejstvom, da bo dobrota našla svojo pot nazaj do tebe.«

**Novinarski krožek 2. osnovne šole
Slovenska Bistrica**

V maju 2021 se veselimo ponovne oživitve

Doživetij Pohorja,

zdaj že znanih in tradicionalnih izletov za vse generacije, ki jih izvaja
Zavod za kulturo Slovenska Bistrica.

Na voljo je še nekaj prostih mest.

Pozivamo šole, da pohitijo z rezervacijami.

Se vidimo na Pohorju!

ekipa Doživetje Pohorja

Foto: Katja Kralj

Foto: Anja Vencelj

Foto: Borut Brames

UREDNIŠKI ODBOR:

Viktor AJD	Saša VIDMAR
Edmund POGOREVC	Martina ZANJKOVIČ
dr. Ferdinand ŠERBELJ (predsednik)	Herta ŽAGAR

identiteta naših krajev

Identiteta naših krajev

Biografski leksikon Zavoda za kulturo občine Slovenska Bistrica je projekt posebnega pomena, kajti pri tem ne gre za enkratni dogodek, temveč se nastalo delo nadgrajuje in zato nima časovno določenega cilja. Biografski projekt je že pred leti zasnoval gospod Stane Gradišnik, takratni direktor Zavoda za kulturo, in dobro zastavljeno delo nadaljuje gospod Silvo Husu.

Pomen oziroma značaj biografskega leksikona je v tem, da v določenem časovnem obsegu ali v opredeljenem geografskem prostoru sistematično zbira podatke o osebah, razvrščenih po abecednem redu priimkov. Naloga uredniškega odbora pa je, da se zavzema za strokovno, kritično in objektivno obravnavo podatkov. Gre za izbor gesel oseb, ki so s svojim delovanjem sooblikovale večplastno podobo na območju oziroma v obsegu današnje občine Slovenska Bistrica. Lahko ponovimo staro modrost, da smo dediči preteklosti, ki so jo sooblikovali naši predniki. In ta ozaveščenost nas vodi pri zavzetem in kritičnem zbiranju biografskih podatkov. Geslovnik zajema tudi biografije oseb, ki so se na tem območju rodile ali preživele otroška leta, so tukaj nekaj časa bivale, a so se uveljavile »v belem svetu«.

Biografski leksikon je po naravi kar se da preverjena in eksaktna predstavitev določene osebe, kar pa seveda ni enostavna naloga, saj zaradi pomanjkanja podatkov vse osebe ni možno obravnavati proporcionalno. Zdaj, ko je prva izdaja Biografskega leksikona pred nami, pa hkrati naglašamo, da želimo s tem delom nenehno nadgrajevati zastavljeno nalogo, zato bo v težnji k popolnosti s strani uporabnikov dobrodošla vsaka pobuda, dopolnilo ali kritična pripomba. Z recipročnim sodelovanjem bodo predstavljene biografije imele tudi večjo kredibilnost, leksikon pa temeljno biografsko referenčno veljavo.

Slovenska Bistrica, februar 2020

Uredniški odbor

MUZEJ NA OSANKARICI

V požaru, ki je na žalost ugonobil in povsem uničil Dom na Osankarici, je bil ogrožen tudi Muzej NOB, ki se nahaja v prizidku doma in v katerem se nahaja razstava o Pohorskem bataljonu.

Pravočasno in pogumno angažiranje in reagiranje gasilcev je pripomoglo, da je Muzej ostal praktično nepoškodovan in ni utrpel večje materialne škode.

Razstava o Pohorskem bataljonu je ostala v celoti nepoškodovana in ohranjena. Ohranjeni so ostali tudi vsi razstavni originalni eksponati, ki so bili razpostavljeni v repliki zemljanke v muzeju, vendar so bili začasno, zaradi splošne varnosti, umaknjeni in preseljeni v muzej NOB v Mariboru.

Muzej na Osankarici je zaradi teh razmer trenutno zaprt.

Prizadevali si bomo, da bi s skupno vizijo lastnikov doma v prihodnje našli nove možnosti ponovnega odprtja muzeja in vsekakor tudi celotnega Doma na Osankarici.

CEPLJENJE, EDEN NAJVEČJIH DOSEŽKOV MEDICINE VSEH ČASOV

Več stoletij so ljudje prezgodaj umirali predvsem zaradi nalezljivih bolezni, kot so davica, tetanus, črne kože, kuga, kolera, steklina, otroška paraliza, ošpice... Nalezljive bolezni so potekale v epidemijah, ki so povzročale smrt med vsemi starostnimi skupinami prebivalcev Zemlje. Prizadele so tako otroke kot odrasle. Cepiva so zaslužna za to, da v razvitem svetu teh bolezni skoraj ne poznamo več, črne kože pa nam je uspelo celo povsem izkoreniniti. Iznajdba cepljenja je vrhunski in eden največjih dosežkov medicine, ki je vplival na zmanjšano smrtnost prebivalcev Zemlje.

Odkritje cepljenja sega v 18. stoletje. Angleški zdravnik Edward Jenner je slišal, da za črnimi kozami, boleznijo, ki je bila v velikem odstotku smrtna, zbolevali dekle na mlečnih farmah, ki so se pogosto okužile z govejimi kozami. Leta 1796 je izvedel poskus. Vzel je vzorec iz vnetnega mehurčka na roki ene od dekel, ki je bila okužena z govejimi kozami, in ga prenesel na osemletnega dečka. Deček je zbolel, vendar je bil potek bolezni blag in kratkotrajen. Dva meseca pozneje je dečka okužil z vzorcem iz bolnika, ki je preboleval črne kože. Deček za črnimi kozami ni zbolel. Jenner je sklenil, da je deček imun. Jenner je priznan kot odkritelj cepiva proti črnim kozam, prvega cepiva na svetu, zato velja za utemeljitelja imunologije.

Da so cepiva ena najpomembnejših orodij medicine, je potrdila tudi prva Nobelova nagrada za medicino, ki je bila podeljena leta 1901 nemškemu zdravniku, bakteriologu Emilu Adamu von Behringu, ki je odkril cepivo proti tetanusu in davici.

V 20. stoletju so odkrili številna nova cepiva, izboljševali njihovo sestavo in učinkovitost ter zmanjševali njihove stranske neželene učinke. Cepljenje je ohranilo številna življenja, zmanjšalo nevarnost epidemij nalezljivih bolezni in postalo ključno pri zmanjšanju velike smrtnosti otrok. Infektologi so imeli v rokah učinkovita orodja: antibiotike in cepljenje. V 21. stoletju je že izgledalo, da nalezljive bolezni za večino razvitega sveta ne pomenijo nobene grožnje več. Občasni izbruhi ebole, pojav virusa zika, ptičje gripe, sarsa so bili videti daleč in dokaj neresnični.

Decembra 2019 so se začela pojavljati obvestila, da na Kitajskem v Vuhanu zbolevali in umirajo številni ljudje zaradi neobičajne pljučnice, ki jo povzroča neznani virus. Poročila nas niso preveč preplašila, saj se je zdelo, da bo to le ena od viroz, ki je zelo daleč od nas, in da bo virus, preden bo prišel do nas, že izzvenel. A obrnilo se je drugače. Že dobro leto živimo z virusom, ki smo ga medtem že dodobra spoznali. Naselil se je med nas in ga nikakor ne moremo premagati. Okužil je že številne posameznike in povzročil že več kot 4000 smrti v Sloveniji, na svetu pa že skoraj tri milijone. Sedaj že vemo, da virusa z zdravili ne bomo premagali. Lahko bi ga premagali s strogo osamitvijo, a to je na svetu praktično neizvedljivo. Pomagalo nam bo le cepljenje. Če bo precepljenost prebivalstva na svetu dovolj velika, bomo virusu SARS-CoV-2 onemogočili njegovo preživetje. Virus namreč preživi le na način, da se širi s človeka na človeka. Za preživetje virusa je nepomembno, ali povzroči le asimptomatsko okužbo, blago obliko bolezni ali smrt okužene osebe. Za virus je pomembno edino le to, da se širi. Če je njegova pot širjenja prekinjena, ne preživi in propade.

Običajno je trajala pot do cepiv več let, celo desetletij. A znanost se je tokrat izkazala. Znanstvenikom je uspelo v manj kot letu dni proizvesti cepiva, ki so edino učinkovito sredstvo v borbi proti virusu SARS-CoV-2. Cepiva, ki so jih razvili znanstve-

niki proti virusu SARS-CoV-2, so izvedena na novih osnovah. V telo se z injekcijsko iglo vnese cepivo, ki je pravzaprav navodilo za proizvodnjo ene same beljakovine, ki jo vsebuje bodica virusa SARS-CoV-2. Cepivo ne vsebuje celotnega virusa, zato ne more povzročiti bolezni. Po vnosu cepiva v telo začne v celicah, v katere je bilo vnese- no cepivo, nastajati beljakovina, ki jo naše telo prepozna kot tujek. Proti temu tujku začne imunski sistem tvoriti protitelesa. Za tvorbo protiteles potrebujejo imunske celice kar nekaj časa, običajno dva do tri tedne. Ko imunski sistem premaga tujek, si ga zapomni in v primeru ponovnega vdora enakega tujka v telo pride do bistveno hitrejšega odziva protiteles in hitrejšega uničenja tujka. Beljakovina, proti kateri tvorimo protitelesa po cepljenju proti virusu SARS-CoV-2, je del bodice virusa, s katero se virus vgrajuje v naše celice, in je torej ključna za vstop virusa SARS-CoV-2 v telo. Protitelesa, ki jih je imunski sistem tvoril po cepljenju, ob okužbi z virusom SARS-CoV-2 takoj odreagirajo, ne šele po nekaj dneh, ker prepoznajo beljakovino bodice kot že znani tujek in na tak način onemogočijo okužbo.

V vseh časih so ljudje do novosti nezaupljivi. Edward Jenner je v 18. stoletju svoje poročilo o uspehih pri raziskavi o cepljenju poslal Kraljevi družbi, ki ga je zavrnila. Izvedel je dodatne preizkuse, a ga je del strokovne javnosti napadel, zato se je umaknil

KRT

gradbeništvo d.o.o

www.krtgradbenistvo.si

nizke in visoke gradnje, asfaltiranje

Klopce 3

2310 Slovenska Bistrica

gsm. 041 683 631 in 031 346 659

e-naslov. info@krtgradbenistvo.si

iz javnega življenja. Njegovo delo so uspešno nadaljevali nekateri posamezniki in štiri leta po odkritju cepljenja se je cepljenje proti črnim kozam razširilo po celotni Angliji, nadaljevalo po Evropi in nato v ZDA. Veliko pozneje se je cepljenje proti črnim kozam razširilo po vsem svetu in uspešno preprečilo širjenje virusa črnih koz. Leta 1980 je SZO sprejela deklaracijo o izkoreninjenju črnih koz. Črne kože so tako prvo virusno obolenje, ki nam ga je uspelo izkoreniniti s pomočjo cepljenja.

Ne le cepljenju, tudi drugim novostim ljudje v zgodovini niso zaupali. Galileo Galilei (1564–1642), znameniti italijanski matematik, fizik in filozof, se je bil prisiljen javno odreči trditvam, da se Zemlja giblje oko-

li Sonca, in preživeti zadnja leta življenja v hišnem priporu. Številni znanstveniki niso bili razumljeni v svojem času, šele zgodovina je marsikateremu potrdila vrednost.

Današnji čas se bistveno ne razlikuje od prejšnjih. Ljudje ostajajo do novosti nezaupljivi, morda celo še bolj, kakor je bilo to včasih. Želijo veliko dokazov o varnosti in učinkovitosti, da novosti sprejmejo in jim zaupajo. Nova cepiva proti virusu SARS-CoV-2 sprožajo veliko vprašanj o varnosti in učinkovitosti. Prav je, da znanost odgovori na vprašanja o načinu delovanja cepiva, o stranskih učinkih, o neželenih

Moj Slušni Aparat

Tomšičeva ulica 9
2310 Slovenska Bistrica
info@mojslusniaparat.si
Tel.: 031 321 923

Pridobitev slušnih aparatov z
ORL - Naročilnico

- čiščenje slušnih aparatov
- izdelava odtisov za slušne olive
- menjava cevke za slušne aparate
- prodaja slušnih aparatov in baterij
- brezplačen preizkus sluha in izdelava audiograma

Za več informacij: 031 321 923

 Mojslusniaparat

 www.mojslusniaparat.si

 Mojslusniaparat

učinkih. Navkljub dvomom o varnosti cepiva ostajajo nesporna dejstva. Nesporno dejstvo je, da cepljenje preprečuje širjenje virusa. S cepljenjem ščitimo sebe, svoje bližnje in celotno človeštvo. V svetu je zaradi covid-19 zbolelo že 132 milijonov ljudi, umrlo je skoraj tri milijone ljudi. V Sloveniji je do sedaj za covidom-19 zbolelo okrog 220.000 ljudi, umrlo 4075, cepljenih z vsaj enim odmerkom cepiva je okrog 300.000 ljudi, z dvema odmerkoma pa okrog 120.000. Smrti zaradi cepljenja, zelo hudih stranskih učinkov po cepljenju ali nepopravljivih okvar zdravja zaradi cep-

ljenja v Sloveniji ni opisanih.

Verjamem, da bo začetna negotovost glede cepljenja kmalu prešla. Pravijo, da bo v relativno kratkem času na voljo dovolj cepiva, s katerim se bomo lahko cepili prav vsi prebivalci naše lepe države. Spet bomo odprli svoja vrata, se družili, obiskovali in polno uživali lepote življenja.

Cepljenje nas je v zgodovini že velikokrat rešilo. Prelomni zgodovinski trenutek je tudi leto 2021. Zpomnimo si ga po uspešnem cepljenju!

Jožefa Lešnik Hren,
dr. med., spec. šolske medicine

»NALEZIMO SE DOBRIH NAVAD – CEPIMO SE«

Epidemija covid-19 je povzročila eno največjih kriz v zadnjem stoletju, ki je korenito spremenila naša življenja, in učinkovita cepiva so v tem trenutku edino realno upanje, da se epidemija ne bo ponovila tudi v naslednji hladni sezoni.

Najboljša zaščita je cepljenje

K preprečevanju širjenja virusa lahko pomembno prispeva vsak od nas. Pri tem je najpomembnejše, da upoštevamo priporočena zaščitna ravnanja: vzdržujemo medosebno razdaljo vsaj dva metra, pravilno nosimo masko, skrbimo za higieno rok, zmanjšamo medosebne stike z drugimi in v primeru bolezni ostanemo doma. Najučinkovitejši ukrep za zaščito našega zdravja in zdravja naših bližnjih pa je cepljenje, ki je najboljša zaščita pred boleznijo ter težavami, tveganji in posledicami, ki jih prinaša covid-19.

Okuži se lahko vsakdo od nas

Z novim koronavirusom se lahko okuži vsak, tako starejši kot tudi mlajši, izkušnje pa kažejo, da imajo težji potek bolezni starejše osebe in osebe s kroničnimi obolenji (kot so kronične bolezni dihal, sladkorna bolezen, srčno-žilne bolezni, rak ipd.). Med skupinami, ki jim Svetovna zdravstvena organizacija in centri za nadzor bolezni še posebej priporočajo cepljenje, so zato tudi kronični bolniki in starejši od 60 let, ki predstavljajo več kot 30 odstotkov vseh okuženih v Sloveniji.

Varnost in učinkovitost cepiv

Skrb glede varnosti in učinkovitosti cepiv je odveč. Vsa cepiva morajo namreč skozi enake, točno določene postopke testiranja in ocenjevanja, kjer se preverjata njihova učinkovitost in varnost. Cepiva proti covidu-19 so bila preizkušena v kliničnih testiranjih, v katerih je sodelovalo več de-

set tisoč ljudi, in čeprav je bila časovnica strnjena, se je upoštevalo vse pomembne vmesne korake.

Zaščitimo sebe in druge

Odločitev za cepljenje proti covidu-19 je vsekakor v rokah vsakega posameznika, odgovornost do drugih pa je v rokah nas vseh. Ne pozabimo, da je cepljenje proti covidu-19 tudi izkaz odgovornosti do tistih, ki so lahko krhkega zdravja in podvrženi resnim zapletom. Ko bomo na vrsti, se torej cepimo. S tem namreč izkazujemo skrb zase in za vse okoli nas.

Pomembno je namreč, da za uspešno obvladovanje epidemije stopimo skupaj. Zato se čim prej nalezimo dobrih navad in se cepimo v čim večjem številu.

Dodatne informacije o cepivih in cepljenju lahko najdete tudi na posebni spletni strani Nacionalnega inštituta za zdravje, www.cepimose.si.

ALI SE CEPITI ALI NE?

Že dobro leto dni življenje ljudi širom sveta kroji pandemija novega koronavirusa. Kar navadili smo se upoštevanja previdnostnih ukrepov – ne rokujemo se, nosimo maske, vzdržujemo medsebojno razdaljo, skrbimo za higieno rok, in če zbolimo, ostanemo doma. Vsi skupaj pa že nestrpno čakamo čas, ko se bo vse skupaj končalo. In končno smo dočakali cepivo, ki bi lahko naše življenje spet vrnilo v stare tirnice. A se v javnosti krešejo mnenja o smiselnosti in varnosti cepljenja, marsikdo ne zaupa v učinkovitost, različne informacije pa ljudi begajo. Zavedati se moramo, da niso vse informacije, ki jih najdemo na različnih spletnih straneh in družbenih omrežjih resnične, pri vsaki informaciji je potrebna kritična presoja. Zaupanje v smiselnost in učinkovitost cepljenja v prvi vrsti temelji na jasni in objektivni obveščenosti kredibilnih institucij in strokovnjakov. Zato smo vprašanja v zvezi s cepljenjem naslovili na Marka Bombeka, dr. med., specialista internista pulmologa, iz Internistične pulmološke ambulante dr.

Bombek, Slovenska Bistrica.

Zakaj je cepljenje proti bolezni covid-19 pomembno?

Cepljenje proti covidu-19 in drugim potencialno življenje ogrožajočim ali smrtnim boleznim je fascinantno in občudovanja vreden medicinski postopek, s katerim telesu vnaprej predstavimo potencialnega napadalca, torej virus, in njegov načrt napada na naše telo ter omogočimo imunskemu sistemu cepljenega pripraviti pravočasne in zadostne, predvsem pa hitre obrambe, ko do napada pride. Cilj cepljenja je preprečiti smrti in težje poteka bolezni zaradi covida-19 ter zmanjšati potrebe po hospitalizacijah, ki hromijo celoten zdravstveni sistem. V Sloveniji je bolezen covid-19 terjala že preko več kot 4000 življenj, umrl je vsak 500. Slovenec! Ali si upate igrati rusko ruleto v razmerju 500 lukenj in ena krogla? Jaz ne upam.

Komu se cepljenje še zlasti svetuje in komu odsvetuje?

Cepljenje proti covidu-19 je zelo priporočljivo za vse osebe, starejše od 16 oziroma 18 let, ki nimajo kontraindikacije za cepljenje, odvisno od vrste cepiva. Še posebej svetujemo cepljenje starejšemu prebivalstvu, kroničnim bolnikom, onkološkim bolnikom, bolnikom na imunosupresivnih in bioloških zdravlilih, bolnikom po presaditvah organov. Cepljenje priporočamo tudi nosečnicam in doječim materam, še posebej, če imajo dodatne dejavnike tveganja za težji potek covida-19 ali če so

bolj izpostavljeni okužbam.

Cepljenje odsvetujemo, kadar gre za hudo akutno vročinsko stanje ali okužbo in znano hudo alergijsko (anafilaktično) reakcijo na katero od sestavin cepiva. Pri mRNA cepivih (Pfizer, Moderna) je potencialni alergen le polietilen glikol (PEG), alergije nanj so pa izjemno redke. Cepljenje se odsvetuje tudi po resnih in dokazanih alergijskih reakcijah po nekaterih kemoterapevtikih, po pripravku za čiščenje pred kolonoskopijo, ultrazvočnih kontrastih ter po anafilaktični reakciji po

Foto: www.zvezapaplegikov.si

prvem odmerku mRNA cepiva. Pri dokazani anafilaktični reakciji neznanega vzroka v preteklosti je potrebna previdnost, kar ne pomeni odklona cepljenja, temveč cepljenje z možnostjo nadzora v bolnišničnem okolju. V Sloveniji je takšno rizično cepilno mesto ponudila klinika Golnik.

Glede na to, da cepljenje ni obvezno, kaj sporočate tistim, ki se ne želijo cepiti?

Lahko rečem le, da je velika škoda, da sebi osebno ne privoščijo te fenomenalne sposobnosti imunskega sistema priprave obrambe pred potencialno morilskim virusom. Res škoda. In s tem odlagajo vrnitev v normalno življenje sebi in drugim. Odlok ali obveznost cepljenja bi to cepilno neznanje in nezrelost le poslabšala. Z razumevanjem koristnosti cepljenja se rodi tudi želja po cepljenju.

Bistričan.si

DO ZDRAVNIKA, KO GA POTREBUJETE

SKLENITE ZAVAROVANJE ZDRAVSTVENA POLICA

POSLOVALNICA SLOVENSKA BISTRICA

Odprto vse delovne dni v tednu

Poslovalnica Slovenska Bistrica
Partizanska ulica 21
Oliver Olenšek
Oliver.Olensek@vzajemna.si
M: +386 (0)41 378 670

VARUH ZDRAVJA
VZAJEMNA

PROJEKT SOPA IN ALKOHOLNA PROBLEMATIKA

Projekt SOPA – Skupaj za odgovoren odnos do pitja alkohola že štiri leta poteka po vsej Sloveniji. Izvaja se pod okriljem Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ), financirata pa ga Evropski socialni sklad in Ministrstvo RS za zdravje. Terenski del projekta se bo dokončno končal aprila letos, preostale dejavnosti pa se bodo končale v letošnjem letu. Čeprav nas do konca projekta loči še nekaj časa, pa so rezultati že vidni. In te vam predstavljamo v nadaljevanju.

Glavni namen projekta SOPA je motiviranje odraslega prebivalstva za spremembo pivskega vzorca iz tvegane in škodljivega pitja alkohola v manj tvegano pitje. Pilotni del projekta je do novembra 2020 izvajalo več kot 300 strokovnjakov in strokovnjakinj iz zdravstvenega in socialnega sektorja v 18 lokalnih okoljih po vsej Sloveniji. S sodelovanjem v projektu SOPA je v Sloveniji svoj pivski vzorec uspešno spremenilo 943 ljudi. Pri tej številki je pomembno navesti tudi to, da sprememba pivskega vzorca ne vpliva le na dotične posameznike, ki so svoje vedenje spremenili, temveč tudi na njihov ožji družinski krog in tudi širšo družbo.

S projektom pa smo pripomogli tudi k večji ozaveščenosti odraslega prebivalstva Slovenije na področju poznavanja in prepoznavanja tvegane in škodljivega pitja alkohola in hkrati odprli prostor za pogovor o alkoholni problematiki. V sklopu projekta smo do sedaj nagovorili in informirali skoraj 50.000 ljudi. Pri tem so nam bili v pomoč tudi sodelujoče nevladne organizacije in vključeni uradi za delo Zavoda RS za zaposlovanje Slovenije z deljenjem informativnega gradiva o projektu SOPA, z organizacijo in izvedbo tematskih

dogodkov ter s posredovanjem s projektom povezanih informacij. Pri ozaveščanju so nam bile v pomoč tudi številne medijske kampanje, ki smo jih izvedli. Glavno sporočilo, ki smo ga prenesli in ga

še prenašamo med ljudi, je predvsem to, da ni varne meje pitja alkohola oziroma da je vsako pitje alkohola tvegano.

Leta 2020 smo v okviru projekta SOPA objavili tudi priporočila za odgovorno poročanje o alkoholu v medijih, saj menimo, da so ravno mediji eni izmed pomembnejših kreatorjev javnega mnenja in delovanja. Prek načina poročanja namreč pomembno sooblikujejo odnos Slovencev do alkoholne problematike. Omenjene smernice so dostopne na spletni strani projekta, na povezavi <https://www.sopa.si/odgovorno-porocanje-o-alkoholu-mediji-kot-pomemben-del-celovite-strategije/>.

V podravski regiji smo projekt SOPA izvajali v petih lokalnih okoljih. To so: Maribor, Lenart, Ptuj, Ormož in Slovenska Bistrica. Do sedaj smo nagovorili več kot 4000 ljudi, od tega jih je kar 250 spremenilo svoj pivski vzorec v manj tvegane. V sklopu projekta smo se z izvajalci srečevali na posvetovalnih, lokalnih in regijskih srečanjih, na katera smo povabili tudi predstavnike lokalne policije in sodelujočih občin. Dve leti zapored smo v Mariboru pripravili tudi dan brez alkohola, kjer smo s pomočjo Kolesa zdravja

FIZIOTERAPIJA ORTOPED DERMATOLOG

Vse je samoplačniško. PRI Mercator CENTRU 041 658 998

ORTOPED
- dr. I. Vučajnik 6.5.2021
- dr. M. Miheleak 18.5.2021

DERMATOLOGINJA
- dr. A. Trajber Horvat 5.5. in 19.5.2021

Brez čakalne vrste. Tudi na vašem domu!
Za naročilo in termin pokličite na tel. številko 041 658 998.

načenjali pogovor o opušcanju nezdravih življenjskih navad ter o možnostih zdravih življenjskih izbir. Dan brez alkohola je predviden tudi spomladi 2021, v prilagojeni obliki s pomočjo medijev, ki bodo širili naša sporočila.

Če se dotaknemo še lokalnih števil: v Slovenski Bistrici je bilo nagovorjenih okoli 460 ljudi, od katerih jih je kar 40 spremenilo svoj pivski status iz tvegane in škodljivega pitja v manj tvegano pitje ali abstinenco.

Na kar smo v Podravju še posebej ponosni, je poglobljeno sodelovanje, ki se je v času projekta SOPA razvilo med vključenimi deležniki. Alkoholno problematiko smo obravnavali združeno, vsak s svojimi znanji in izkušnjami. Prav tako nas je prijetno presenetila odprtost naših izvajalcev in deležnikov do (so)oblikovanja novega odnosa do alkoholne problematike, ki ga je velika večina sodelujočih tudi ponotranjila. S pomočjo regijskih in lokalnih medijev pa smo novice iz sveta SOPA ponesli skoraj do vsake slovenske vasi.

Na tem mestu le še: hvala vsem sodelujočim ... za pogum in zaupanje!

Nina Vareško

RENATINI ZAJČKI KRASIJO DVORIŠČA

Renata Kokol s Spodnje Polskave se lahko pohvali z zanimivim, nevsakdanjim hobi-jem. Izdeluje vse vrste zajčkov in venčkov ter druge miniaturne uporabne in okrasne predmete. Otroci jo pri tem zanimivem delu zelo radi opazujejo in se z njo veselijo ravno pred velikonočnimi prazniki. Zajčke, košarice in venčke je izdelala po lastni domišljiji iz naravnega materiala, slame, sena, plute, vreče za krompir in še bi lahko naštevali. Za takšnega zajčka je treba delati dve do tri ure, odvisno od velikosti. Vse je treba sestaviti, lepiti, tudi kaj sešiti. Za

takšno delo je treba imeti veliko potrpljenja in biti je treba precej natančen. Pri ustvarjanju ji veliko pomaga mož Marjan, ki najraje zaveže pentljo okrog zajčkovega vratu. Zajčke in venčke izdeluje v veselje otrok, saj ga vsak z veseljem sprejme. Njeno veselje in zadovoljstvo pa sta, da so izdelki otrokom všeč in jih postavijo pred hišami za okras še posebej pred velikonočnimi prazniki. V teh časih, ko smo res večinoma doma, je takšen okras posebna popestritev.

Brigita Ptičar

PRAVLJICE ŠE VEDNO ŽIVIMO

Da pravljice še vedno živijo tudi v odraslem človeku, priča vsakoletna dobro obiskana prireditve Pravljični večer za odrasle v bistriški knjižnici. Nekaterim so še posebej ljube pohorske pravljice, pravljične in bajeslovne zgodbe našega Pohorja, ki so že v rani mladosti vplivale na Jožeta Tomažiča in v njem vzbudile zanimanje za ljudsko blago. 9. marca 1906 se je na Tinju rodil pisatelj Jože Tomažič in tu preživel svoja mladostna leta. Idilično Tinje je s svojo razgibano pokrajino od Visol, Turiške in Jurišne vasi, Urha, Repa, zelene Planine, starodavnega Keblja do Modriča in Malega Tinja močno vplivalo na mladega Tomažiča.¹ Tu še danes živi vse polno pravljičnih in bajeslovnih zgodb, ki so takrat močno pritegovali vedoželjnega mladeniča.

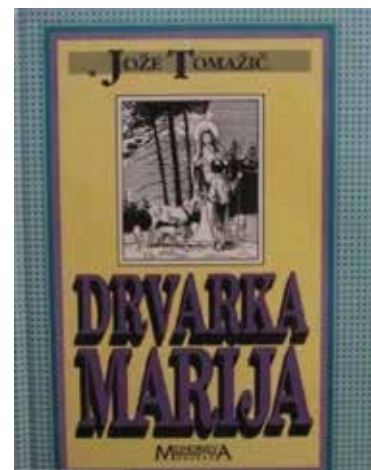
Dr. Janko Čar, slovenski pesnik, pisatelj in režiser, tudi rojen na Tinju, je Tomažiča zaradi obsežnega opusa postavljaj ob najvidnejše slovenske pravljičarje. Tomažič je zbiral anekdote, pripovedke, pravljice, bajke in legende iz ljudskega blaga. Zbranega ljudskega blaga ni le zapisal, temveč ga je tudi umetniško oblikoval in mu dal pohorske poteze. S številnimi narečnimi izrazi je barval besedila in s tem

ohranil neprecenljivo kulturno dediščino Pohorja.

Tomažičevo najbolj znano delo so Pohorske pravljice iz leta 1942, za katero je prejel Prešernovo literarno nagrado. V njegovem opusu najdemo še Pohorske bajke, Dravsko rožo, Drvarko Marijo, Pastirčkova nebese, Pohorske legende, Oglarjevega sina in Mrtvo srce. V času službovanja na Jesenicah, ko se je največ ukvarjal z gledališčem, je režiral kar 41 predstav.

V bistriškem gradu so po zamisli kulturnika in takratnega ravnatelja Stanislava Gradišnika uredili Tomažičevo spominsko sobo. Stalna razstava je urejena v štirih sklopih. V prvem je prikazana njegova pot od rodnega Tinja do smrti, v drugem njegov medvojni literarni čas, v tretjem je Tomažič predstavljen kot likovnik, v četrtem nizu pa je zbrano vse njegovo gledališko delo. Spominska soba je bila odprta 25. oktobra 1991 v okviru prireditve Malo Borštnikovo srečanje.

Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica v sklopu domoznanske dejavnosti posveča posebno pozornost delom domačih literarnih ustvarjalcev. V ta namen izvajamo tudi digitalizacijo starejših, redkih

literarnih del. Na portalu www.dlib.si so za branje in raziskovanje na voljo nekatera Tomažičeva dela.

Magičnost in mističnost tega dela Pohorja pa dokazuje tudi decembra 2020 posneta oddaja o prihodu dedka Mrza s Pohorja. Zveza prijateljev mladine Maribor je v sodelovanju s TV Maribor in pravljičarko Simono Kopinšek posnela igrani film o tem, kje prebiva dedek Mrza in kako se pripravlja na obdarovanje otrok.

¹ Janko Čar, Jože Tomažič – pisatelj, gledališčnik in prosvetar, v: Zbornik občine Slovenska Bistrica 1, Ljubljana, 1983, str. 287–288.

Natalija Stegne

BOGATILA KULTURNO ŽIVLJENJE MED POHORJEM IN BOČEM: KRISTINA ŠEGA (1941–1989)

Kristina Šega je bila med letoma 1977 in 1988 ravnateljica bistriške Matične knjižnice, ki se je 8. februarja 1984 ponovno

poimenovala po dr. Josipu Vošnjaku. Veljala je za priznano prosvetno in kulturno delavko. Bogatila je kulturno življenje s prireditvami, katerih gosti so bili tako priznani kot tudi preprosti lokalni ustvarjalci. Prav njih je spodbujala k javni predstavitvi njihovih del, drobnih skritih zakladov slovenske pisane besede. V knjižničarske vrste je vstopila leta 1974 kot mentorica za otroke in mladino. Pionirski knjižnici je postavila temelje in jo strokovno uredila, najmlajšim obiskovalcem pa je ponudila ure pravljič, knjižne uganke in srečanja z mladinskimi ustvarjalci.

Za svojo izredno udejstvovanje na vseh področjih je prejela števila priznanja: ob-

činska, Čopovo nagrado za dosežke na področju knjižničarstva in Trubarjevo diplomo za pomembne uspehe v širjenju bralne kulture. Leta 1984 je v samozaložbi izdala pesniško zbirko Rada rada rada. Ob dvajsetletnici izida njene pesniške zbirke je Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica s takratno ravnateljico Anico Korošec izdala ponatis. V ta namen so pripravili tudi literarni večer poezije štirih lokalnih ustvarjalcev: Danice Križanič Müller, dr. Janka Čara, Staneta Črnčiča in že desetletje pokojne Kristine Šega.

Natalija Stegne

SVEŽE S KNJIŽNIH POLIC SAŠA ŠEGA CRNIČ: SPET NA OTOKU

Saša Šega Crnič nas prijazno povabi s seboj na dolgo pričakovane počitnice, polne spominov, dogodivščin in vsem dobro znanih pripetljajev, ob katerih se boste morali nasmehniti.

Saša verjame, da uživa privilegij, ker je

zaposlena v knjižnici, med knjigami. Obožuje otroke, naravo, dolge sprehode, iskrenost, živali, knjige in sladice (v poljubnem vrstnem redu). Doslej je napisala pet pravljič za otroke (Božičkov zaljubljeni palček, Drevesni duhec, Buča zmagovalka, Lovro s košem gre!, Mala miška v knjižni-

ci) in roman Taka hecna kap (2018), po katerem bralci radi segajo. Spet na otoku je njeno drugo delo za odrasle.

Povzeto po spletni strani Knjigarne
Lynx, marca 2021

RAVNATELJ MATIČNE KNJIŽNICE: MILJUTIN ARKO (1910–1991)

Miljutin Arko je bil 29. junija 1964 imenovan za vršilca dolžnosti Matične knjižnice občine Slovenska Bistrica. Tako je končal ravnateljstvo na osnovni šoli na Spodnji Polskavi in 1. septembra 1967 postal poklicni ravnatelj knjižnice. Z odločbo o ustanovitvi Matične knjižnice občine Slovenska Bistrica so bili na seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti Skupščine občine Slovenska Bistrica postavljeni temelji sodobni knjižnici in poklicnemu knjižničarstvu. Matična knjižnica občine Slovenska Bistrica je svoje prostore dobila na Trgu svobode 16, kjer je še danes. Ob ravnatelju Miljutinu Arku je poslanstvo knjižničarke opravljala Laura Lešnik. Matična knjižnica je svojo dejavnost širila na teren v okviru potujoče knjižnice in s posojanjem izbranih kompletov knjig (kolekcij). Sicer pa je v občini delovalo tudi devet knjižnic v lasti prosvetnih

društev.

Knjižnica je postajala z literarnimi in družabnimi prireditvami pomemben prostor srečevanj. Znani so mnogi literarni večeri domačih literatov in razstave slikarjev. Arko je začel prireditve, ki je prerasla v tradicionalno – srečanje bork in aktivistk NOB. Z velikim čutom za dediščino je začel ustanavljati etnografski muzej. Njegova zbirka starih predmetov je na ogled v bistrškem gradu. Zbirka je razstavljena v dveh tematsko različnih sklopih. Prvi del zbirke je v prenovljeni podobi na ogled v prostoru trgovine s spominki. Predmeti skupaj z opremo trgovine tvorijo simbiološko doživetja vsakdanjega in prazničnega načina življenja ljudi. Drugi del, keramični predmeti, je razstavljen v vinoteki.

Knjižničnim prostorom – knjižnici, čitalnici in študijski sobi – se je 8. februarja 1975, ob 10-letnici matične knjižnice, pridružila pionirska knjižnica. Knjižnico

je strokovno uredila in ji postavila temelje Kristina Šega, ki se je dvočlanskemu kolektivu pridružila leta 1974. Mladim bralcem so bile ob številnih knjigah na voljo knjižne uganke, ure pravljic in srečanja z ustvarjalci. Konec leta 1976 se je Miljutin Arko upokojil in s 1. januarjem 1977 je mesto ravnateljice prevzela Kristina Šega.

Natalija Stegne

RAZGLASITEV LETA 2021 ZA LETO JOSIPA JURČIČA

Vlada Republike Slovenije je leto 2021 razglasila za leto Josipa Jurčiča. To leto je še posebej primerno, da posežemo po njegovih delih.

V letu 2021 se spominjamo 140. obletnice smrti Josipa Jurčiča (4. 3. 1844–3. 5. 1881), slovenskega pisatelja, pesnika in časnikarja, avtorja prvega slovenskega romana Deseti brat. Josip Jurčič je bil ena od osrednjih kulturnih in političnih oseb druge polovice 19. stoletja.

Prihodnje leto bo minilo 160 let, odkar je kot sedemnajstletnik napisal Pripoved-

ko o beli kači, 140 let od izida romana Rokovnjači in tudi od izida prve številke Ljubljanskega zvana, ki ga je Jurčič zasnoval skupaj s Tavčarjem, Levcem in Kersnikom. (gov.si)

V osrednji knjižnici si lahko ogledate razstavo, ki smo jo pripravili ob Jurčičevem letu in obletnici njegove smrti. Razstava bo na ogled do konca meseca maja. Vabljeni.

Tanja Jakolič

NE POZABIMO NA ELEKTRONSKE VIRE

Naša knjižnica omogoča svojim članom dostop do e-virov, kar je v trenutni situaciji še posebej dobrodošlo. Za uporabo oddaljenega dostopa sta potrebna številka članske izkaznice in geslo storitve Moja knjižnica znotraj COBISS-a.

Elektronski viri, ki so na voljo članom naše knjižnice:

Encyclopedia Britannica: enciklopedija v angleškem jeziku, ki prinaša veliko strokovnih člankov, slik, animacij, video posnetkov, zemljevidov itd. Vsebine so glede na zahtevnost razdeljene v sklope za otroke, dijake in odrasle.

EBSCOhost: ponuja polna besedila strokovnih člankov v angleškem jeziku s področja humanistike, managementa,

izobraževanja, medicine, ekonomije in mednarodno priznanih serijskih publikacij (The Times, National Geographic, Financial World ...).

IUS-INFO: zbirka polnih besedil celotne slovenske zakonodaje, z registrom predpisov RS ter strokovnimi članki iz pravne prakse ter z drugimi domačimi in svetovnimi pravnimi viri.

Kot naši člani izkoristite možnost uporabe zelo uporabnih elektronskih virov, saj so lahko v pomoč pri študiju, delu, hobiju ali preprosto za razvedrilo.

Janja Pepelnak

PressReader omogoča dostop do več kot 7.300 časnikov in revij iz več kot 100 držav v več kot 60 jezikih. Publikacije lahko pregledujete po državah, jezikih in vsebini.

Dostopni so najpomembnejši svetovni časniki, v slovenskem jeziku pa je mogoče brati: Delo, Dnevnik, Nedeljski dnevnik. Nedelo, Slovenske novice, Nedeljske novice, Potovanja in stil, Suzy ter vse priloge časnikov (Ona, Polet, Super 50, Delo in dom, Vikend, Sobotna priloga Dela, Posel in denar).

PressReader lahko kot aplikacijo naložite na pametni telefon in brskate med prikljubljenimi časopisi in revijami kadarkoli in kjerkoli.

UTRINKI Z RAZSTAV:

• NARAVA NA SLIKARSKEM PLATNU SLIKARSKA RAZSTAVA STANKE REIS

V mesecu aprilu je v osrednji knjižnici razstavljala ljubiteljska slikarka Stanka Reis iz Slovenske Bistrice. Realistka, ki rada slika to, kar vidi v naravi, tihožitja, cvetje. Slikati je začela pred skoraj 25 leti, ko so na Ljudski univerzi v Slovenski Bistrici organizirali tečaj slikanja za začetnike. Svoje znanje izpopolnjuje in pridobiva na srečanjih Likovnega društva Paleta, katerega članica tudi je. Članom društva pri ustvarjanju pomaga in svetuje akademski slikar in keramik Toplica Ignjatović.

Sicer pa je Stanka Reis imela že nekaj samostojnih razstav, redno pa sodeluje na razstavah Likovnega društva Paleta. Udeležuje se raznih kolonij in dobrodelnih akcij. Predvsem pa pri slikanju uživa.

Natalija Stegne

• IGRAČE NEKOČ IN DANES

V knjižnici je bila v okviru Vošnjakove bralne značke za odrasle, ki smo jo v tej sezoni naslovili Ah, ta mladost!, na ogled razstava Študijskega krožka Makole z naslovom Igrače nekoč in danes. Razstavljene so igrače iz različnih obdobij. Marsikatera vas bo spomnila na otroštvo in vas morda spodbudila, da jo boste poiskali na podstrešju, z nje obrisali prah in o njej pripovedovali otrokom ali vnukom.

mpp

Ne zamudite spletnih dogodkov, ki jih pripravljamo za vas. Spletni dogodki bodo objavljeni na YouTube kanalu in Facebookovi strani Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica.

25 LET TWIRLING KLUBA SAŠO SLOVENSKA BISTRICA

Twirling klub Sašo iz Slovenske Bistrice letos praznuje 25-letnico delovanja. V tem času so dosegli kopico vrhunskih rezultatov, tako na domačem kot na mednarodnem prizorišču.

»Začeli smo kot majhna plesno-mažoretna skupina desetih članov, ki so nastopili na mnogih tekmovanjih kot predstavitevna točka in poskrbeli za popestritev različnim športom med odmori tekmovanj. Nato smo začeli z osnovami twirlinga in nastopili na prvem državnem prvenstvu v Radečah leta 1997, kjer smo zmagali v konkurenci desetih skupin. Čeprav začetki niso bili lahki, saj smo trenirali po kulturnih domovih, šolskih avlah in učilnicah, smo vztrajali in napredovali iz leta v leto,« se začetkov spominja Sašo Koprivnik, trener in ustanovitelj kluba.

S številnimi državnimi naslovi so državna prvenstva za klub kmalu postala rutinsko tekmovanje, zato se je pojavila ambicija po udeležbi na mednarodnih tekmovanjih. »Ponosni smo na vse rezultate. Želel pa bi izpostaviti naslov ekipnega klubskega prvaka EFBT 2019 na Irskem in Twirlmanio v ZDA 2020, od koder smo se vrnili s tremi zlatimi, dvema srebrnima in eno

bronasto medaljo. Ob rezultatih sem izjemno zadovoljen tudi z načinom dela, saj si je klub v vseh teh letih izoblikoval svoj sistem dela, strokovno ekipo in vse, kar sodi k vodenju športnega kluba na takem nivoju. Še posebej pa je lepo videti generacije otrok in mladostnikov, ki so bile vzgojene v twirlingu deset in več let nazaj, danes pa se z veseljem vračajo v našo sredino kot trenerke, sodnice ali strokovne sodelavke,« pravi slovenjebistriški športni delavec.

Pandemija covida-19 je športu povzročila hud udarec, tudi v Twirling klubu Sašo ni nič drugače. Nekaj upanja se je pokazalo

v poletnih mesecih in v začetku šolske sezone, ampak le za kratek čas. »Minilo je že več kot leto dni od zadnjega tekmovanja našega kluba. V preteklih nekaj tednih, ko smo znova lahko izvajali treninge, smo sicer z veseljem spremljali navdušenje naših članov, kljub temu pa so posledice pandemije izjemno vidne. Potrebno bo precej napora in časa, da bomo znova vzpostavili tako psihološko kot fizično pripravljenost predvsem tekmovalnega kadra,« meni Sašo Koprivnik in upa, da jim bodo tisti, ki pišejo ukrepe, ki veljajo v športu, odslej bolj prisluhnili.

Tomaž Ajd

LOKALNO AKTUALNO

V mestnem parku je slovensko edino še ptičje petje.

Ponovno aktiviranje kamnoloma Brinjeva gora na območju občine Oplotnica dviguje prah in krvni tlak tako Oplotničanom kot Zrečanom. V Zrečah je dodatne tenzije povzročila informacija, da nameravajo Oplotničani izkupiček od eksploatacije kamnoloma vložiti v izgradnjo že dlje časa načrtovanih oplotniških term, ki bodo neposredna konkurenca zreškim termam.

BABURA

Udaril je Janez premier,
ponovno z macolo po Mihi,
kaj neki babura se gre,
ko v Bruslju ves čas rogovili ?!

Cekinov evropskih cel kup,
babura vsak mesec kasira,
zato da razliva svoj strup,
in Viktorju živce nažira.

»Poslušaj, minister Tonin,
tako mi pripravi obrambo,
baburi zakleni brž mlin,
in ključke prinesi mi v hrambo.«

»Udari z macolo še ti,
po tej nehvaležni baburi,
pri meni iz stranke seti,
kdorkoli, če kdaj me razkuri!«

Pa imate vi sploh kakšne
izkušnje s cepljenjem ?

POGREBCI

Povorka otožna prihaja,
za krsto koraka jih pet,
na nebu že sonce zahaja,
pri grobu je pevcev kvartet.

Erjavec pred grob se postavi,
tam Polnar z lopato stoji,
naenkrat se Jurša pojavi,
in Desusov venec drži.

Simonovič nekaj se slini,
medtem je Erjavec končal,
a Lep je med njimi edini,
ki solzic je nekaj oddal.

Sedmina na žalost odpade,
opomni Erjavec vseh pet,
ker tak pač ukrep je te vlade,
zato se razide kvintet.

NACIONALNO AKTUALNO

V uredništvu Zijala tedna smo pridobili zaupni dokument, tako imenovani non paper o nameravani razdelitvi Slovenije. Iz dokumenta je razvidno, da bo naša država v kratkem razdeljena na Rdečo in Belo Slovenijo, pri čemer delitev ne bo opravljena na osnovi etnoloških ampak na osnovi enoloških kriterijev. Mi ga pa zingamo!

Kako da ne?! Na Krku
sem uspešno cepil marelico
na oljko.

MINI MOBITEL INTERVJU

Halo, halo, gospod Snežič,
gospod Rok Snežič ...

Snežič na aparatu. Prosim?

Kako ste kaj, gospod Snežič?

Zadnje čase zelo dinamično.

Smo slišali, ja. Menda vas intenzivno preiskujejo.

Kaj hočete, za dobrim konjem se vedno
praši, za tristo konji toliko bolj.

Kakšnimi tristo konji?

Ja tistimi v mojem porscheju, ne.

Ah, seveda, ja, razumemo. Zakaj vas
pa pravzaprav preiskujejo?

Pojma nimam. Tudi NPU mora nekaj
delati.

Na čelu NPU je menda vaša dobra
znanka.

Katera pa?

Gospa Petra Grah Lazar ...

Nikoli slišal.

Menda vas preiskujejo tudi v zvezi z
Dijano Đudič?

Kdo je pa ta?

Tista, ki je posodila denar eni od naših
političnih strank ...

Nikoli slišal.

Mislite za stranko ali za Đudičevo?

Za nobeno!

Gospod Snežič, govori se, da ste vnet
zbiratelj hitrih avtomobilov ...

Poglejte, ne zbiram samo hitrih
avtomobilov.

Kaj pa še?

Doktorate!

**KATERA STRANKARSKA
IZKAZNICA BO V
KRATKEM ZAMENJALA
NEKDANJO PARTIJSKO
KNJIŽICO?
SAMO VPRAŠAM.**

I FEEL
SLOVENIA

ZDAJ JE ČAS.
Za nepozabna družinska doživetja.

Moja Slovenija

#ifeelsLOVEnia #mojaslovenija #SlovenskaBistrica
www.slovenia.info • www.tic-sb.si